

## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

### ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΘ΄

Δευτέρα 26 Οκτωβρίου 2020 (απόγευμα)

#### ΘΕΜΑΤΑ

##### A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 1777
2. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 1777, 1780, 1782

##### B. ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Συζήτηση επικαίρων ερωτήσεων:

α) Προς τον Υπουργό Υγείας:

i. με θέμα: «Καμία απάντηση από το Υπουργείο Υγείας για την ενίσχυση των Κέντρων Υγείας COVID-19 και των Κέντρων Υγείας (Κ.Υ.) της Ανατολικής Αττικής», σελ. 1777

ii. με θέμα: «Χωρίς κυβερνητικό σχέδιο για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ), με αξιοποίηση όλων των δημόσιων δομών, συμπεριλαμβανομένων των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)», σελ. 1779

β) Προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων:

i. με θέμα: «Ανεπαρκής προετοιμασία του Υπουργείου Παιδείας και καθυστέρηση στην έναρξη των εξ' αποστάσεως μαθημάτων για μαθητές που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες», σελ. 1781

ii. με θέμα: «Σε αναστάτωση και προβληματισμό η εκπαιδευτική κοινότητα και οι γονείς με τις συνθήκες λειτουργίας της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στον Νομό Πρέβεζας», σελ. 1784

#### ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο., σελ. 1777 - 1787

#### ΟΜΙΛΗΤΕΣ

##### A. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ Σ. , σελ. 1782

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ Ο. , σελ. 1777, 1780, 1781, 1782

ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 1780

ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 1782

##### B. Επί των επικαίρων ερωτήσεων:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Α. , σελ. 1777, 1778

ΖΑΧΑΡΑΚΗ Σ. , σελ. 1782, 1783, 1784, 1786

ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ Β. , σελ. 1778, 1779, 1780, 1781

ΜΠΑΡΚΑΣ Κ. , σελ. 1784, 1785, 1786

ΞΑΝΘΟΣ Α. , σελ. 1779, 1780, 1781

ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ Ρ. , σελ. 1781, 1782, 1783

# ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Β'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΘ'

Δευτέρα 26 Οκτωβρίου 2020 (απόγευμα)

Αθήνα, σήμερα στις 26 Οκτωβρίου 2020, ημέρα Δευτέρα και ώρα 18.30' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Ε' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΟΔΥΣΣΕΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ**.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 26-10-2020 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα πρακτικά της ΙΗ' συνεδριάσεως, της Δευτέρας 26 Οκτωβρίου 2020 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου: «Ρύθμιση οφελών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις».)

Εισερχόμαστε στη συζήτηση των

## ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Με έγγραφό του ο Γενικός Γραμματέας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων ενημερώνει το Σώμα για τα εξής:

Η δεύτερη με αριθμό 81/19-10-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Επικρατείας του Κινήματος Αλλαγής κ. Γεωργίου Καμίνη, προς τον Υπουργό Μετανάστευσης και Ασύλου, με θέμα: «Αποκατάσταση της διαφάνειας στα στατιστικά στοιχεία που αφορούν το Άσυλο», δεν θα συζητηθεί λόγω κωλύματος του Βουλευτή.

Η τρίτη με αριθμό 73/19-10-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας κ. Εμμανουήλ Συντυχάκη, προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, με θέμα: «Την εγγραφή των σωματείων στο «Μητρώο Αθλητικών Σωματείων» της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.)», δεν θα συζητηθεί κατόπιν συνεννόησης.

Η τέταρτη με αριθμό 69/16-10-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου του Βουλευτή Ηρακλείου του ΜΕΡΑ25 κ. Γεωργίου Λογιάδη, προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Αδιάκοπος και διαρκής ο αγώνας για το δικαίωμα των παιδιών με ειδικές ανάγκες στην μάθηση», δεν θα συζητηθεί λόγω αναρμοδιότητας.

Ξεκινάμε τη συζήτηση με την πρώτη με αριθμό 67/16-10-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Α' Ανατολικής Αττικής του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς, κ. Αθανάσιου (Νάσου) Αθανασίου προς τον Υπουργό Υγείας, με θέμα: «Καμμία απάντηση από το Υπουργείο Υγείας για την ενίσχυση των Κέντρων Υγείας COVID-19 και των Κέντρων Υγείας (Κ.Υ.) της Ανατολικής Αττικής».

Θα απαντήσει ο Υφυπουργός Υγείας κ. Βασίλειος Κοντοζαμάνης.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά, για να αναπτύξετε την επίκαιρη ερώτηση.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Να δικαιολογήσω τον τίτλο, κύριε Πρόεδρε, «Καμμία απάντηση».

Στις 28 Απριλίου 2020, κύριε Υπουργέ, πριν από πέντε μήνες σας είχα καταθέσει ερώτηση με τη συνυπογραφή είκοσι ενός συναδέλφων του ΣΥΡΙΖΑ, με την οποία ζητούσαμε να λάβετε εγκαίρως μέτρα για να ενισχύσετε τα κέντρα υγείας αναφοράς για COVID-19, καθώς και τα υπόλοιπα κέντρα υγείας της ανατολικής Αττικής με εξοπλισμό και ιατρικό προσωπικό, ώστε να αντιμετωπιστεί η πανδημία, εν όψει τότε της επανέναρξης της τουριστικής κίνησης.

Η ερώτηση κατέγραφε με λεπτομέρεια τα προβλήματα και τις ανάγκες των κέντρων υγείας. Δεν απαντήσατε ποτέ. Σήμερα είναι εμφανές ότι η έλλειψη απάντησης οφείλεται στην έλλειψη προετοιμασίας και στην απουσία σχεδίου, τα οποία αντιμετωπίζεται με πλήθωρα επικοινωνιακών κινήσεων.

Τα κρούσματα στην Αττική έχουν πολλαπλασιαστεί. Ενδεικτικά, το Κέντρο Υγείας Καλυβίων από την 1<sup>η</sup> Μαΐου δέχεται ασθενείς και με COVID-19, αλλά και χιλιάδες άλλα περιστατικά. Δεν έχει ενισχυθεί με τις απαραίτητες ειδικότητες, με αποτέλεσμα να λειτουργεί επικίνδυνα τόσο για τους ασθενείς όσο και για το προσωπικό.

Επιπλέον, καταργήσατε το Περιφερειακό Ιατρείο Αναβύσσου με αποτέλεσμα να εντείνεται την πίεση προς το υποστελεχόμενο Κέντρο Υγείας Καλυβίων, προκαλώντας ταλαιπωρία και ανασφάλεια στους κατοίκους. Για τα άλλα κέντρα υγείας περιγράψω την κατάσταση στην ερώτηση που κατέθεσα και την οποία δεν απαντήσατε.

Ενδεικτικά, Κέντρο Υγείας Μαρκοπούλου: από τους είκοσι πέντε γιατρούς οι δώδεκα είναι επικουρικοί. Άμεσα πρέπει να προσληφθούν δύο καρδιολόγοι, ένας παιδίατρος, ένας ενδοκρινολόγος, κ.ο.κ..

Κέντρο Υγείας Λαυρίου: Από τις ελλείψεις των γιατρών σε ορισμένες περιπτώσεις δεν ήταν δυνατόν να καταρτιστεί πρόγραμμα εφημερίας του Μαρτίου.

Κύριε Υπουργέ, η ανατολική Αττική δεν είναι όπως ήταν, καμμία περιοχή δεν είναι όπως ήταν. Η υποβάθμιση, όμως, των κέντρων υγείας της έρχεται σε μια εποχή που επιχειρήσεις, όπως η «MICROSOFT», την επιλέγουν ως κέντρο εγκατάστασής τους. Νομίζω ότι αυτή η διαφορά ανάγλυφα περιγράφει την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε. Ενώ την προτιμούν επιχειρηματίες, όπως οι άνθρωποι της «MICROSOFT», άλλοι την υποτιμούν, όπως η Κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Είναι πάρα πολύ απλά τα ερωτήματα, κύριε Πρόεδρε. Ένα ναι ή όχι, θα ανοίξετε το Κέντρο Αναβύσσου που καταργήσατε;

Παρακαλώ, κάνω έκκληση να έχω μια συγκεκριμένη απάντηση και όχι μια απάντηση που να βασίζεται στους κανόνες «προπαγάνδας», επικοινωνίας είναι η κομψή λέξη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει ο Υφυπουργός Υγείας κ. Κοντοζαμάνης.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Αθανασίου, σε καμία περίπτωση δεν οφείλεται σε έλλειψη σχεδίου το γεγονός ότι δεν απαντήσαμε στην ερώτησή σας.

Το έχουμε πει, το έχω πει εγώ πολλές φορές, θα το επαναλάβω για μία ακόμη φορά, ότι προσπαθούμε με συνέπεια να ανταποκριθούμε στο σύνολο των υποχρεώσεών μας, στις οποίες βεβαίως και συμπεριλαμβάνεται ο κοινοβουλευτικός έλεγχος.

Έχουμε από την αρχή του έτους –από την αρχή της Συνόδου– δεχθεί και απαντήσει σε εκατόν είκοσι δύο επίκαιρες ερωτήσεις και έχουμε απαντήσει σε όλες ανεξαιρέτως. Βρισκόμαστε στην Αίθουσα αυτή κάθε εβδομάδα στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, χωρίς να απουσιάζουμε. Οι ερωτήσεις και οι αναφορές στο Υπουργείο Υγείας, για φέτος μόνο, είναι περισσότερες από χίλιες επτακόσιες, στις απαντήσεις των οποίων –το έχουμε πει πολλές φορές– υπάρχει όντως μια καθυστέρηση. Όμως, στα θέματα τα οποία έχουμε ερωτηθεί κατά καιρούς έχουμε δώσει απαντήσεις.

Βεβαίως, σε ό,τι αφορά τη διαχείριση της πανδημίας, δεν είναι μόνο ο κοινοβουλευτικός έλεγχος, είναι η ενημέρωση που παρέχει η Κυβέρνηση, καθώς επίσης και η καθημερινή ενημέρωση σε πλήθος θεμάτων που άπτονται της διαχείρισης του κορωνοϊού.

Σας προκαλώ να ρίξετε μια ματιά στις αντίστοιχες κοινοβουλευτικές παρουσίες των προκατόχων μου Υπουργών του ΣΥΡΙΖΑ, κατά την περίοδο που ήσασταν κυβέρνηση, τόσο στις επίκαιρες όσο και στις απλές ερωτήσεις και αναφορές. Και θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι η σύγκριση αυτή θα σας απογοητεύσει.

Θα ήθελα, λοιπόν, να είμαι σαφής ότι δεν έχουμε κανέναν απολύτως λόγο να κρυφτούμε ούτε να αποφύγουμε να δώσουμε απαντήσεις, όπως χαρακτηριστικά λέτε στην ερώτησή σας. Αντιμετωπίζουμε με σοβαρότητα όλα τα ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας.

Ας πάμε όμως τώρα στον πυρήνα της επίκαιρης ερώτησής σας που αφορά τη λειτουργία της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, σε σχέση με την πανδημία. Έχουμε πει από την αρχή ότι η εξυπηρέτηση και κάλυψη των υγειονομικών αναγκών του συνόλου των πολιτών στις δομές της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας είναι δεδομένη καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας. Μας είχατε κατηγορήσει στην αρχή της πανδημίας ότι δεν χρησιμοποιήσαμε την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, που την είχαμε χρησιμοποιήσει. Τώρα που τη χρησιμοποιούμε σε μεγαλύτερο βαθμό την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, πάλι μας εγκαλείτε.

Υπάρχει σχέδιο αντιμετώπισης και χαρακτηριστικά θα πω ότι από την αρχή της πανδημίας λειτούργησαν κέντρα υγείας αποκλειστικά για τη διαχείριση περιστατικών κορωνοϊού. Δημιουργήσαμε διαδικασίες ανίχνευσης και διαχείρισης ύποπτων κρουσμάτων με ήπια συμπτώματα στα κέντρα υγείας της χώρας, σε εκατόν πενήντα κέντρα υγείας, που δεν χρήζουν νοσηλείας και υπάρχει διαδικασία παραπομπής των περιστατικών που χρήζουν νοσηλείας από τα κέντρα υγείας στα νοσοκομεία και βεβαίως η πλειονότητα αυτών των κέντρων υγείας, τα εκατόν πενήντα όπως ανέφερα και περισσότερα, είναι σημεία διεξαγωγής μοριακού ελέγχου για τον κορωνοϊό.

(Στο σημείο αυτό κτυπά το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υφυπουργού)

Θα χρειαστώ λίγο χρόνο, κύριε Πρόεδρε.

Το σχέδιό μας για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και τα κέντρα υγείας βασίζεται σε δύο άξονες:

Ο πρώτος άξονας έχει να κάνει με τη λειτουργία των κέντρων υγείας σε εικοσιτετράωρη βάση ή σε δύο βάρδιες αποκλειστικά για τη διαλογή, διερεύνηση και διαχείριση ασθενών με λοίμωξη αναπνευστικού που δεν χρήζουν παραπομπής στο νοσοκομείο. Η λειτουργία τους είναι υποστηρικτική στο δίκτυο των νοσοκομείων και βρίσκονται στον αστικό ιστό των μεγάλων πόλεων.

Αρχικά λειτούργησαν στο πλαίσιο αυτό στην Περιφέρεια Αττικής το Κέντρο Υγείας Αλεξάνδρας, Καλυβίων και Ραφήνας και από τη 2<sup>η</sup> Υγειονομική Περιφέρεια τα Κέντρα Υγείας Καμινίων και Περιστερίου. Σήμερα ο αριθμός αυτών των κέντρων υγείας αποκλειστικά για τη διαχείριση κορωνοϊού έχει ξεπεράσει, όπως είπα, τα εκατόν εξήντα στη χώρα.

Ο δεύτερος άξονας περιλαμβάνει τα κέντρα υγείας εικοσιτετράωρης λειτουργίας και τα κέντρα υγείας που λειτουργούν σε δύο βάρδιες και εξυπηρετούν τους υπόλοιπους πολίτες, ασθενείς με χρόνια νοσήματα, έκτακτες και επείγουσες περιπτώσεις, όπως και πολίτες του πληθυσμού ευθύνης τους που είναι σε απομόνωση στο σπίτι και παρακολουθούν την πορεία της υγείας τους.

Για να γίνουν όλα τα παραπάνω –θα είμαι σύντομος, κύριε Πρόεδρε– προχωρήσαμε σε πολύ σημαντικές ενέργειες ενίσχυσης των δομών αυτών, με προσλήψεις επιπλέον επικουρικού προσωπικού, με εκπαίδευση όλου του προσωπικού και με διασφάλιση της επάρκειας σε μέσα ατομικής προστασίας και με υλοποίηση όλων των αναγκαίων χωροταξικών αλλαγών που απαιτήθηκαν βάσει προδιαγραφών.

Ειδικότερα για τα κέντρα υγείας της Ανατολικής Αττικής, το σύνολο του ιατρικού προσωπικού που προσλήφθηκε είναι ενενήντα γιατροί, είκοσι νοσηλευτικό και είκοσι επτά λοιπό προσωπικό και δημιουργήθηκαν περαιτέρω δίκτυα επαγγελματιών υγείας των μονάδων πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας για την τακτική επικοινωνία των πολιτών του πληθυσμού ευθύνης τους, ιδίως τους χρονίως πάσχοντες και τις ευπαθείς ομάδες που είναι στο σπίτι, ηλεκτρονικό μητρώο παρακολούθησης των ασθενών με κορωνοϊό για τη διασφάλιση της συνεχούς παρακολούθησης και φροντίδας αυτών, μικρές και ευέλικτες ομάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας αποτελούμενες από γιατρό και νοσηλευτή-επισκέπτη υγείας που προχωρούν σε επισκέψεις στα σπίτια των ασθενών για εξέταση, συνεργασία των κέντρων υγείας με τους δήμους και το πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι» και υπηρεσία τηλεφωνικής υποστήριξης.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε Υπουργέ, παρακαλώ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε, είναι σημαντικό το θέμα.

Επίσης, σε επιστημονικό και επιχειρησιακό επίπεδο, συνεργαζόμαστε με την ομοσπονδία φορέων ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και ψυχικής υγείας «ΑΡΓΩ» το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το «Χαμόγελο του παιδιού», καθώς και με μεγάλο αριθμό εθελοντών ψυχολόγων.

Να επαναλάβω πως σε ό,τι αφορά τα κέντρα υγείας Αττικής ισχύει σε απόλυτο βαθμό ο σχεδιασμός ο οποίος ανέφερα και όλες οι ενέργειες, τις οποίες έχουμε υλοποιήσει και σας είπα για το επικουρικό προσωπικό.

Επίσης, κάνοντας χρήση των διατάξεων πράξεων νομοθετικού περιεχομένου που έχουμε φέρει προς ψήφιση στη Βουλή όλη αυτή την περίοδο, έχουμε ενισχύσει τις δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, όπως σας είπα, με γιατρούς και λοιπό προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων.

Κλείνοντας και επειδή αναφερθήκατε στο Περιφερειακό Ιατρείο Αναβύσσου, δεν τίθεται θέμα κλεισίματος του ιατρείου, δεν τίθεται θέμα επαναλειτουργίας, απλά γιατί δεν έχει πάψει να λειτουργεί. Όπως λειτουργούσε επί των ημερών σας, λειτουργεί και σήμερα. Καμία απολύτως διαφορά.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαριστούμε.

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας.

**ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ:** Για το Κέντρο Υγείας Αναβύσσου λοιπόν που λάβατε και επιστολή από τον Δήμαρχο Σαρωνικού κ. Πέτρο Φιλίππου λέτε ότι εξακολουθεί να λειτουργεί. Ας πληροφορηθούν, λοιπόν, οι κάτοικοι της Αναβύσσου ότι το ιατρείο αυτό εξακολουθεί να λειτουργεί.

Κύριε Υπουργέ, πήγα σε αυτά τα κέντρα. Σε δύο μάλιστα, ρωτώντας στελέχη και ασθενείς, κατήρτισα και πίνακες με τις ελλείψεις. Υπάρχουν ελλείψεις. Θα αναγνωρίσουμε την πραγματι-

κότητα ή δεν θα την αναγνωρίσουμε; Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν μπορεί να γίνουν εφημερίες. Σε άλλες περιπτώσεις, αυτό που λέτε «δύο οκτώωρα» ή «εικοσιτετράωρο» δεν ισχύει στην πράξη. Λέμε πράγματα τα οποία δεν ισχύουν. Μας διαψεύδει η πραγματικότητα.

Όσοι παρακολουθούν –ελάχιστοι παρακολουθούν το κανάλι της Βουλής– από τους κατοίκους της ανατολικής Αττικής αυτήν τη στιγμή θα γελούν. Γιατί να μην είμαστε συγκεκριμένοι; Δεν είναι ντροπή κανένας να είναι Υπουργός και να πει ναι, έχω ελλείψεις γιατρών, νοσηλευτών, άλλου προσωπικού σε αυτά τα κέντρα υγείας. Δεν είναι ντροπή αυτό. Γιατί θα πρέπει να χρησιμοποιούμε πάντοτε τρόπους επικοινωνιακούς για να καλύψουμε την πραγματικότητα;

Λυπούμαι πάρα πολύ. Δεν γνωρίζομαστε, σας τιμώ. Όμως, ξέρετε κάτι; Με αυτήν τη συμπεριφορά επιβεβαιώνετε και κάποια δημοσιεύματα έγκυρων, πολύ έγκυρων ανθρώπων της ενημέρωσης, όπως παραδείγματος χάριν τον τρόπο που αιτιολογούν το γεγονός ότι έχουν αραιώσει πολύ οι εμφανίσεις των ειδικών γιατρών για τον κορωνοϊό στις τηλεοράσεις. Δηλαδή μιλάω για αυτή την επιτροπή, την περίφημη των είκοσι έξι, των ειδικότατων εμπειρογνομόνων, της οποίας προΐσταται ο κ. Τσιόδρας.

Ξέρετε τι λέγεται και τι γράφεται; Λέγεται όχι ανεύθυνα και γράφεται όχι χωρίς διασταύρωση των στοιχείων ότι εσείς ως Κυβέρνηση τους πλησιάζετε και τους συστήσετε να βγαίνουν λιγότερο στην τηλεόραση, να αραιώσουν τις εμφανίσεις τους και τις αραιώσαν οι άνθρωποι. Γιατί να βγαίνουν λιγότερο; Διότι χαλούν τα επικοινωνιακά σας σχέδια. Όταν, παραδείγματος χάριν, λένε ότι τα σχολεία πρέπει να ανοίξουν με λιγότερους μαθητές σε κάθε τάξη, κάτι χαλάει εδώ, κάποια εικόνα που πάμε να φτιάξουμε την χαλάει.

Τα ερωτήματα λοιπόν είναι συγκεκριμένα και τα επαναλαμβάνω. Υπάρχουν κενά. Τα αναγνωρίζετε ή όχι αυτά τα κενά; Το πρώτο πράγμα, αν τα αναγνωρίζετε ποια είναι και τι θα κάνετε. Και βεβαίως, όπως είπατε, το Ιατρείο Αναβύσσου εξακολουθεί και λειτουργεί.

Σας ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Αθανασίου, δεν έχουμε ποτέ σε αυτή την Αίθουσα αρνηθεί ότι υπάρχουν κενά και ελλείψεις στο Εθνικό Σύστημα Υγείας. Υπήρχαν για πάρα πολλά χρόνια κενά και ελλείψεις και μάλιστα γνωρίζουμε όλοι πολύ καλά ότι και λόγω της πανδημίας γίνεται ένας αγώνας δρόμου προκειμένου να καλύψουμε τα κενά αυτά. Τουλάχιστον έξι χιλιάδες οκτακόσιες προσλήψεις επικουρικού προσωπικού έχουν γίνει από την αρχή της πανδημίας, ακριβώς για να καλύψουμε αυτά τα κενά και να μπορέσουμε να ανταποκριθούμε στις ανάγκες που δημιουργούνται όχι μόνο λόγω της πανδημίας, αλλά και στις ανάγκες που υπάρχουν στο σύστημα υγείας προκειμένου να εξυπηρετήσουμε και όλους τους συμπολίτες μας, οι οποίοι δεν έχουν κορωνοϊό και προσέρχονται στις δομές υγείας προκειμένου να αντιμετωπίσουν τα ζητήματα υγείας τα οποία έχουν.

Σε ό,τι αφορά, λοιπόν, την ενίσχυση των κέντρων υγείας της περιοχής της ανατολικής Αττικής, ήμουν σαφής. Σας έδωσα και νούμερο. Ενισχύουμε και θα ενισχύουμε με κάθε τρόπο τις δομές αυτές, προκειμένου να ανταποκριθούν στις ανάγκες των πολιτών της περιοχής.

Τώρα, σας είπα ότι το Ιατρείο της Αναβύσσου δεν έχει κλείσει. Λειτουργεί. Μπορεί να υπάρχουν κάποια ζητήματα σε ό,τι αφορά την τακτική παρουσία γιατρού, αλλά σε καμία περίπτωση δεν έχει κλείσει και όπου χρειάζεται παρεμβαίνουμε προκειμένου να λειτουργήσουν όλα επαρκώς και να εξυπηρετηθεί ο κόσμος.

Επειδή ξεκινήσατε τη δευτερολογία σας κάνοντας αναφορά στην επιτροπή των ειδικών και στην προσπάθεια της Κυβέρνησης να «καπελώσει» τη φωνή τους, νομίζω ότι κάτι τέτοιο δεν ισχύει. Κατ' αρχάς, αναγνωρίζουμε όλοι ότι οι άνθρωποι αυτοί είναι επισημόνες, είναι μονάδες αναγνωρισμένοι στην κοινωνία, εγνωσμένοι κύρους και δεν νομίζω ότι φμώνεται η επιστημονική τους άποψη. Θα ήθελα να θυμίσω κιόλας στο Σώμα ότι επιστήμονες

διαφορετικών κομματικών προελεύσεων και διαδρομών συμμετέχουν σε αυτήν την επιτροπή, η οποία διαβουλεύεται και εισηγείται στην ηγεσία του Υπουργείου Υγείας, η οποία και λαμβάνει τις αποφάσεις.

Επομένως, η οποία απόφαση είναι σίγουρα αποτέλεσμα αυτής της διαβούλευσης και γίνεται με γνώμονα την ανάλυση των επιστημονικών δεδομένων και τη σύνθεση των απόψεων που ακούγονται σε αυτήν την επιτροπή.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαριστώ.

Συνεχίζουμε με την τρίτη με αριθμό 82/19-10-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Ρεθύμνου του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Ανδρέα Ξανθού προς τον Υπουργό Υγείας με θέμα: «Χωρίς κυβερνητικό σχέδιο για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ), με αξιοποίηση όλων των δημόσιων δομών, συμπεριλαμβανομένων των Τοπικών Μονάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)».

Ορίστε, κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για να αναπτύξετε την επίκαιρη ερώτηση.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Υπουργέ, νομίζω ότι η ερώτηση είναι σε συνέχεια της προηγούμενης ερώτησης. Θεωρώ ότι είμαστε σε μία οριακή φάση και για την εξέλιξη της πανδημίας στη χώρα, αλλά και για τις αντοχές του συστήματος υγείας. Το ξέρουμε όλοι αυτό. Αυτό το οποίο συζητάει όλος ο κόσμος όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς, είναι πώς θα μπορέσει να ενισχυθεί αυτό που λέμε «προνοσοκομειακή διαχείριση» αυτής της υγειονομικής κρίσης. Πρέπει να δούμε, δηλαδή, με μία αναδιοργάνωση των υπηρεσιών, των δομών, των ανθρώπων της πρωτοβάθμιας φροντίδας, με τη συνεργασία κινητών μονάδων και κοινωνικών δομών, με ενισχυμένη κατ' οίκον παρακολούθηση και φροντίδα είτε χρονίως πασχόντων, είτε πολιτών οι οποίοι λόγω COVID-19 πρέπει να παραμείνουν στο σπίτι αλλά χρειάζονται παρακολούθηση, πώς θα μειώσουμε την προσέλευση και τον φόρτο προς τα νοσοκομεία.

Θεωρώ ότι αυτό είναι πάρα πολύ κρίσιμο. Η πρωτοβάθμια φροντίδα και οι δομές της έχουν έναν κομβικό ρόλο σε αυτό. Η παρέμβαση την οποία κάνατε πρόσφατα και την οποία με πολύ συστηματικό τρόπο ζητούσαμε με τεκμηρίωση και με εναλλακτικές προτάσεις από την αρχή της κρίσης, από την αρχή της πανδημίας, από το πρώτο κύμα, ήταν και καθυστερημένη και ατελής και προβληματική. Ήταν καθυστερημένη προφανώς. Δεν μπήκε στην προετοιμασία του ΕΣΥ της επόμενης φάσης έγκαιρα η εμπλοκή των δημόσιων δομών. Και μόνο το γεγονός ότι η αρμοδιότητα της πρωτοβάθμιας φροντίδας ανατέθηκε μόλις πριν από έναν, δύο μήνες σε άνθρωπο της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου σημαίνει ότι στην πραγματικότητα με αυτό το πεδίο δεν είχατε ασχοληθεί καθόλου. Είχατε μπλέξει αυτά τα κέντρα υγείας που είπατε στην πρώτη φάση, τα οποία ήταν ελαχιστότατα, δηλαδή πέντε, έξι σε όλη την Ελλάδα.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Βεβαίως, η εμπλοκή της τώρα είναι ατελής, διότι, πρώτον, δεν έχει συνοδευτεί με επαρκή ενίσχυση έστω με επικουρικό προσωπικό, με επικουρικούς γιατρούς και λοιπό επικουρικό προσωπικό και των κέντρων υγείας, όπως έχει γίνει σε κάποιο βαθμό στα νοσοκομεία.

Πραγματικά εντυπωσιάζομαι με αυτό που είπατε προηγουμένως για ενενήντα γιατρούς στα κέντρα υγείας ανατολικής Αττικής. Μήπως εννοείτε αυτούς που έχουν υπηρεσία υπαίθρου και αναλαμβάνουν; Δεν μπορεί να είναι ενενήντα. Αποκλείεται! Οι επικουρικοί γιατροί σε όλη την Ελλάδα που έχει δηλώσει ο Υπουργός ότι έχουν προσληφθεί αυτόν τον καιρό είναι περίπου επτακόσιοι. Δεν μπορεί να είναι ενενήντα στα κέντρα υγείας ανατολικής Αττικής.

Δεύτερον, είναι ατελής διότι στην αρχή –και ακόμα, επίσημα τουλάχιστον σε επίπεδο υπουργικής δήλωσης– εγώ δεν έχω δει να εμπλέκονται οι ΤΟΜΥ, οι τοπικές μονάδες υγείας. Δεν υπήρχε αυτό στην αρχική παρουσίαση του σχεδίου. Το επισημάναμε. Μετά, βγήκε μία εγκύκλιος από τον Γενικό Γραμματέα κ. Θεμιστοκλέους που συμπεριλαμβάνει και τις ΤΟΜΥ, χωρίς όμως να



έχουν πολύ συγκεκριμένο ρόλο και χωρίς να έχουν ενημερωθεί τι ακριβώς πρέπει και μπορούν να κάνουν στην περίπτωση της πανδημίας.

Επίσης, είναι προβληματική, διότι την ώρα που συζητάμε να εμπλέξουμε τις δομές πρωτοβάθμιας φροντίδας, είναι σε εξέλιξη μία παρέμβαση μετακίνησης ιδιαίτερα γιατρών και από τις ΤΟΜΥ προς τα κέντρα υγείας και από τα κέντρα υγείας προς τα νοσοκομεία. Άρα, αποδυναμώνεται η πρωτοβάθμια φροντίδα την ώρα που λέμε ότι την ενσωματώνουμε στον σχεδιασμό. Κατά δεύτερον, υπάρχει και μία ακατανόητη, κατά την άποψή μου, αναφορά για ραντεβού για εξέταση ύποπτων...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Τα ερωτήματά μου, κύριε Πρόεδρε, θέλω να διατυπώσω, σας παρακαλώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ναι, αλλά είναι τέσσερα λεπτά ήδη.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Μισό λεπτό, τελειώνω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Αυτό με εσάς γίνεται συνέχεια, κύριε Ξανθέ.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Εντάξει, κύριε Πρόεδρε. Αφήστε με τώρα να πω δύο κουβέντες.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Θα τις πείτε σε τριάντα δευτερόλεπτα και θα τελειώσετε.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Το ερώτημα είναι ποιο είναι το συνολικό σχέδιο για την πρωτοβάθμια φροντίδα και αν υπάρχει ρόλος και προοπτική ειδικά για τις τοπικές μονάδες υγείας –θα αναφερθώ ειδικότερα στη δευτερολογία– και, δεύτερον, τι έχετε σκοπό να κάνετε με τους συμβεβλημένους οικογενειακούς γιατρούς με τον ΕΟΠΥΥ. Ποιος είναι ο ρόλος τους και σε αυτή τη φάση; Θα μας πείτε σχετικά με το είδος της σύμβασης το οποίο έχετε εξαγγείλει ότι θα αλλάξει; Θα επανέλθετε, δηλαδή, στο παλιό γνωστό και χρεοκοπημένο, κατά την άποψή μου, μοντέλο των διακοσίων επισκέψεων τον μήνα;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ορίστε, κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

Να ξέρετε πάντα ότι υπάρχει και δευτερολογία. Το θυμάστε εσείς.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Ξανθέ, πριν μπω στην ουσία της ερώτησης, επιτρέψτε μου να πω κάτι που είπα πριν. Στην αρχή της πανδημίας υπήρχε σχεδιασμός για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, προκειμένου να ενισχύσει και τα νοσοκομεία μας. Ευτυχώς δεν χρειάστηκε να μπει το σύνολο της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στη μάχη κατά της πανδημίας. Ο σχεδιασμός αυτός εξελίχθηκε και αυτή τη στιγμή υλοποιείται σε μεγαλύτερο βαθμό, με τα κέντρα υγείας που είπαμε ανά την επικράτεια και με άλλες υπηρεσίες που προσφέρουν τα κέντρα υγείας.

Να σας θυμίσω ότι η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας δεν είναι μόνο τα κέντρα υγείας και οι ΤΟΜΥ, όπως λέτε. Είναι το δίκτυο όλων των συμβεβλημένων γιατρών με τον ΕΟΠΥΥ, οι οδοντίατροι, οι φυσιοθεραπευτές, όλοι αυτοί οι γιατροί που την πρώτη περίοδο της πανδημίας κράτησαν ανοιχτά τα ιατρεία τους και εξυπηρέτησαν τους συμπολίτες μας.

Τώρα, σε ό,τι αφορά την ερώτησή σας, επιτρέψτε μου να πω ότι επειδή δεν έχετε να παρουσιάσετε έργο στον τομέα της υγείας, έχετε μία εμμονή με τις ΤΟΜΥ, οι οποίες ακόμα δεν έχουμε καταλάβει αν είναι τοπικές ομάδες υγείας ή τοπικές μονάδες υγείας. Προτάσατε συνεχώς αυτήν την πρωτοβουλία για τις ΤΟΜΥ. Ουσιαστικά, δημιουργήσατε μία παράλληλη δομή στο υπόλοιπο σύστημα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, χωρίς να υπάρξει μία ουσιαστική μεταρρύθμιση. Δυστυχώς, αυτές οι πρακτικές εφαρμόστηκαν.

Επειδή, μάλιστα, μιλήσατε στην ερώτησή σας για τον κ. Τέντρος από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, πιστεύω ότι όταν ο κ. Τέντρος επισκέφτηκε την Ελλάδα, του εξηγήσατε ότι ο στόχος σας ήταν να αλλάξετε κατ' αρχάς την ονομασία του ΠΕΔΥ –σας εννοχλούσε ο τίτλος στο νομοσχέδιο που φέρατε– και βεβαίως να νομοθετήσετε πρώτα τις προσλήψεις που θα κάνατε στις ΤΟΜΥ στον νόμο που φέρατε για την ψυχική υγεία. Μετά ψηφίσατε τη

διαδικασία για το πώς θα γίνουν οι προσλήψεις των γιατρών αυτών.

Χαίρομαι που αναφερθήκατε για μία ακόμη φορά στον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Σας το έχω πει. Μας κατηγορούσατε εκείνη την περίοδο ότι κάνουμε μνημόνια συνεργασίας με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας αξίας εκατομμυρίων ευρώ, για να υλοποιήσουμε τη μεταρρύθμιση στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας.

Εσείς τι κάνατε; Αξιοποιήσατε αυτά τα χρήματα και καλά κάνατε. Διότι ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει την καλύτερη τεχνογνωσία που μπορεί να προσφέρει σε μια χώρα, αυτούς που χρησιμοποιήσαμε εμείς, αυτούς τους χρησιμοποιήσατε και εσείς επί των ημερών σας. Και εδώ ακολουθήσατε τον κεντρικό σχεδιασμό που είχαμε κάνει με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας για τη μεταρρύθμιση στην πρωτοβάθμια και την ανάπτυξη του θεσμού του οικογενειακού γιατρού, αξιοποιώντας την πληθώρα του δυναμικού που εργάζονται ως ιδιώτες. Εμείς θέλαμε να κάνουμε αυτό. Εσείς θέλατε να κάνετε κρατικές δομές.

Να θυμίσω μόνο –θα τελειώσω, κύριε Πρόεδρε, θα απαντήσω στη δευτερολογία μου στα υπόλοιπα– ότι εγώ προσωπικά τον Νοέμβριο του 2014 ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας ήμουν στις Βρυξέλλες και είχαμε εξασφαλίσει χρηματοδότηση 900 εκατομμυρίων ευρώ, για να υποστηρίξουμε τους ιδιώτες οικογενειακούς γιατρούς και να καλύψουμε το 50% του πληθυσμού μέχρι το 2020, ενώ εσείς, με τις επιτροπές Μπένου και τις ιδεοληψίες σας, θέλατε να είναι όλα κρατικά και να διορίσετε κόσμο. Κάνατε τα ΤΟΜΥ, αυτά που κάνετε σήμερα και πρέπει εμείς πάλι να έρθουμε για να διορθώσουμε αυτήν την κατάσταση.

Επειδή μιλήσατε για την προκήρυξη χιλίων περίπου θέσεων οικογενειακών γιατρών, να σας θυμίσω ότι από τις θέσεις αυτές καλύφθηκαν μόνο οι τριακόσιες θέσεις. Έτσι απαξιώθηκε ο θεσμός τόσο στις συνεδρήσεις των πολιτών όσο και των επαγγελματιών υγείας.

Θα απαντήσω στα υπόλοιπα στη δευτερολογία μου, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαριστώ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο για τη δευτερολογία σας για τρία λεπτά.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Κύριε Υπουργέ, εντυπωσιάζομαι πραγματικά. Αφιερώσατε την πρωτομιλία σας στο να μας πείτε τι κακά έκανε η προηγούμενη κυβέρνηση, ειδικά στην πρωτοβάθμια φροντίδα. Θα μας πείτε ποιο είναι το δικό σας το σχέδιο; Θα τις κλείσετε τις ΤΟΜΥ; Θα επαναπροκηρύξετε τις κενές θέσεις των οικογενειακών γιατρών, όπως είχε υποσχεθεί πριν από έναν χρόνο ο κ. Κικιλίας σε αυτήν την Αίθουσα; Θα τις αξιολογήσετε;

Η εικόνα που έχουμε είναι ότι η αξιολόγηση είναι μια χαρά. Έχουμε δεσμευτεί. Είναι μεταρρυθμιστικός στόχος της χώρας να προχωρήσει αυτή η μεταρρύθμιση. Εσείς, στο όνομα της ιδεοληψίας σας να κάνετε ανοίγματα στον ιδιωτικό τομέα, θα την ακυρώσετε; Ο Tedros, πραγματικά, ήρθε στην Ελλάδα και επισκέφθηκε ΤΟΜΥ, όπως έχει επισκεφθεί και παρίστατο στα εγκαίνια της πρώτης ΤΟΜΥ στη χώρα ο Χανς Κλούγκε, ο σημερινός Διευθυντής του ΠΟΥ Ευρώπης.

Εσείς, ως πολιτική ηγεσία, έχετε πάει σε μια ΤΟΜΥ να δείτε πώς δουλεύουν οι άνθρωποι; Δεν έχετε πάει, κύριε Κοντοζαμάνη. Ο Υπουργός σίγουρα δεν έχει πάει και εσείς αμφιβάλλω αν έχετε πάει σε μία.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Έχω πάει.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Εγώ ήμουν σήμερα στην ΤΟΜΥ Νέας Φιλαδέλφειας, η οποία έχει πεντέμισι χιλιάδες εγγεγραμμένο πληθυσμό, έχει τρεις αυτή τη στιγμή γιατρούς –δύο γενικούς γιατρούς και έναν παθολόγο–, εξυπηρετείται άριστα ο κόσμος και έχει πρωινό και απογευματινό ωράριο. Υπάρχουν νέοι επαγγελματίες υγείας αφοσιωμένοι στην κοινότητα της πρωτοβάθμιας φροντίδας, της οικογενειακής ιατρικής, της πρόληψης, της προαγωγής υγείας, της σχολικής υγείας, της παρέμβασης στην κοινότητα.

Αυτήν όλη την παρέμβαση, που είναι μία νέα αντίληψη στην

πρωτοβάθμια φροντίδα, πάτε να την ακυρώσετε και το μόνο που σας νοιάζει είναι να δώσετε ζωτικό χώρο στον ιδιωτικό τομέα. Αυτό δεν είναι μεταρρύθμιση. Είναι πραγματικά απορρύθμιση και είναι έξω από εκεί που εστιάζεται η παγκόσμια συζήτηση.

Η παγκόσμια συζήτηση εστιάζεται σε αυτό που είπα πριν: Προνοσοκομειακή διαχείριση της πανδημίας, εύκολη πρόσβαση σε κλινική εξέταση και testing, κατ' οίκον παρακολούθηση και φροντίδα, κινητές μονάδες, συστηματική ρύθμιση των χρονίως πασχόντων που είναι επιρρεπείς στο να κάνουν σοβαρή νόσο από COVID-19, όπως είναι οι αγγειακοί ασθενείς, ενίσχυση των κρίσιμων κρίκων μέχρι να φτάσουμε στις ΜΕΘ. Δεν είναι όλη η συζήτηση για το σύστημα υγείας, για την πανδημία στις ΜΕΘ. Το θέμα είναι να προλάβουμε την ανάγκη να κατευθυνθούν ασθενείς στις ΜΕΘ.

Νομίζω, λοιπόν, ότι είναι προφανές πως υπάρχει άλλο πολιτικό σχέδιο. Ούτε για τις συμβάσεις των ελεύθερων επαγγελματιών δεν μας λέτε τι ακριβώς θα κάνετε. Ποιο είναι το σχέδιό σας; Θα καταργήσετε αυτό που έχουμε κάνει εμείς, που δεσμεύουμε τέσσερις ώρες και εξυπηρετείται ο κόσμος; Ή θα επαναφέρετε το παλιό αποτυχημένο σύστημα των διακοσίων επισκέψεων που εξαντλούνταν τις πρώτες πέντε μέρες του μήνα και μετά ο κόσμος πλήρωνε από την τσέπη του; Αυτό θέλετε να κάνετε;

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Σήμερα, λοιπόν, μέσα από αυτή την παρέμβαση που προηγήθηκε, η οποία ήταν μία πραγματική παρέμβαση, τομή στη λειτουργία του συστήματος υγείας ήταν η πρώτη ενίσχυση στο επίπεδο της πρωτοβάθμιας με νέες δομές από τη δεκαετία του '80 που φτιάχτηκαν τα κέντρα υγείας και ανοίξαμε εκατόν είκοσι επτά δομές μέσα σε περίοδο κρίσης, λιτότητας και μνημονίων, με χίλιους εκατόν πενήντα ανθρώπους στελεχωμένες. Τις παγώσατε. Δεν προκηρύξατε ούτε μία φορά έκτοτε τίποτα. Τις αγνοείτε συστηματικά, τις απαξιώνετε, επειδή ακριβώς έχετε δυσανηξία με την παρέμβαση που προηγήθηκε από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ στο πολύτιμο πεδίο της υγείας.

Αυτή είναι η ουσία του θέματος. Απαντήσεις δεν παίρνουμε. Και νομίζω ότι, πραγματικά, με αυτόν τον τρόπο ούτε θωρακίζετε το σύστημα υγείας ούτε δίνετε ένα σήμα ασφάλειας στην κοινωνία, στους εργαζόμενους υγειονομικούς, στους πολίτες ότι υπάρχει σχεδιασμός που μπορεί να αντιμετωπίσει μια αυξημένη ζήτηση και μια αυξημένη πίεση που πιθανότατα θα υπάρξει το επόμενο διάστημα.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης):** Κύριε Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θα απαντήσω, κύριε Ξανθέ, τώρα στη δευτερολογία μου στην ουσία της ερώτησής σας, γιατί πραγματικά χρειαζόταν μια ιστορική αναδρομή. Και επειδή μιλάτε για τις TOMY, ναι, έχουμε επισκεφτεί TOMY. Βλέπουμε πώς λειτουργούν.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Σε ποια έχετε πάει;

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Στη Ζάκυνθο, η οποία φιλοξενείται μέσα στο κέντρο υγείας.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Σε μία TOMY στη Ζάκυνθο. Σε μία περιφερειακή TOMY.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Ξέρουμε με τι γίνεται, μην ανησυχείτε.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Εδώ υπάρχουν είκοσι πέντε στο Λεκανοπέδιο και δεν έχετε πάει. Πήγατε σε μία. Έχει έρθει ο Γενικός Γραμματέας του ΠΟΥ...

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Κύριε Ξανθέ, χαίρομαι που για ακόμη μία φορά επικαλείστε τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Σας τα έχουμε πει χιλιάδες φορές με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας. Δεν θέλετε να τα καταλάβετε. Χαϊρόμαστε που ακολουθήσατε σε μεγάλο βαθμό αυτά που κάναμε εμείς. Γιατί εμείς με τον ν.4238/14 θεσπίσαμε...

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Εσείς διαλύσατε...

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Αφήστε με να μιλήσω.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** Διώξατε δυόμισι χιλιάδες γιατρούς.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Αφήστε με να μιλήσω. Σας ενοχλεί, το ξέρω. Σας ενοχλούν όλα αυτά που κάνουμε.

**ΑΝΔΡΕΑΣ ΞΑΝΘΟΣ:** ... (Δεν ακούστηκε)

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης):** Κύριε συνάδελφε, σας παρακαλώ.

**ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΟΝΤΟΖΑΜΑΝΗΣ (Υφυπουργός Υγείας):** Ανακαλύψατε αυτό το δημιούργημα, χωρίς να υπάρχει σύνδεση και συνοχή λειτουργική με το υπόλοιπο σύστημα της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Θα σας πω, λοιπόν, εγώ τι θα κάνουμε στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και τι θα κάνουμε με τις TOMY. Έχουμε ανάγκη να ενισχύσουμε την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας και όλα αυτά που αναφέρατε για το πώς πρέπει να λειτουργεί η πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, είναι όλα αυτά τα οποία τα νομοθετήσαμε την πρώτη περίοδο της πανδημίας. Αυτήν τη στιγμή είναι και νομοθετημένα και λειτουργούν τόσο οι κατ' οίκον επισκέψεις, η τηλεσυμβουλευτική όσο και όλη η άυλη συνταγογράφηση για να εξυπηρετείται ο κόσμος. Και βεβαίως, προχωρούμε ακόμα παραπέρα με τη διαχείριση των χρονίως πασχόντων ασθενών. Συμφωνούμε σε αυτό. Δεν νομίζω ότι διαφωνεί κανείς. Θα το δείτε στο σχέδιό μας.

Τι θα κάνουμε, λοιπόν, για την ενίσχυση: Οι TOMY -σας το λέω με σιγουριά- πρέπει και θα ενταχθούν στα κέντρα υγείας, υπηρετώντας συγκεκριμένους ρόλους και σκοπούς, αποτελώντας τον επιχειρησιακό βραχίονα ενός κέντρου υγείας, έτσι ώστε να αναβαθμίσουμε την παροχή υπηρεσιών προνοσοκομειακής και πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με έμφαση στην πρόληψη.

Το έχουμε πει πολλές φορές ότι αυτή τη στιγμή ακολουθούμε τις νέες τάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας που μιλάει για τη νέα δημόσια υγεία, όπου η πρόληψη συναντά τις υπηρεσίες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και παρέχεται ένα πλέγμα υπηρεσιών υγείας ολοκληρωμένο προς όλους τους πολίτες. Θα αποτελέσουν, λοιπόν, αναπόσπαστο κομμάτι.

Το υγειονομικό προσωπικό, του οποίου αυτήν τη στιγμή η μισθοδοσία χρηματοδοτείται από το ΕΣΠΑ, δεν θα διαφέρει σε τίποτα από το υπόλοιπο προσωπικό των δομών της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σε ευθύνες, υποχρεώσεις και δικαιώματα. Θα κάνουμε αυτό που έπρεπε να είχατε κάνει εσείς, που ξεκίνησατε το 2012 με την ενσωμάτωση των πρώην δομών του ΙΚΑ στο ΕΣΥ και βιαίως σταματήσατε εσείς στη συνέχεια, με αποκλειστική σας ευθύνη, μια ισχυρή ενιαία πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Και θα το κάνουμε αυτό πάλι σε συνεργασία με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Μαζί με τον ΠΟΥ, πράγματι, αξιολογούμε την παρούσα κατάσταση στο σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Έχουμε καταλήξει σε τριάντα πέντε συγκεκριμένες παρεμβάσεις, οι οποίες για πρώτη φορά και σύντομα θα οδηγήσουν σε ένα ολοκληρωμένο και λειτουργικό σύστημα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, με επίκεντρο τα ολοκληρωμένα δίκτυα πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και τους οικογενειακούς γιατρούς, έτσι ώστε να μην μείνει κανένας συμπολίτης μας πίσω που έχει ανάγκη.

Σε ό,τι αφορά την ερώτησή σας για τον ΕΟΠΥΥ, έχουμε δώσει παράταση μέχρι 30 Νοεμβρίου στο υφιστάμενο καθεστώς συμβάσεως που έχουν οι οικογενειακοί γιατροί με τον ΕΟΠΥΥ και εξετάζουμε τη βέλτιστη δυνατή λύση, την οποία θα είμαστε άμεσα σε θέση να παρουσιάσουμε.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης):** Συνεχίζουμε με την πρώτη με αριθμό 66/16-10-2020 επίκαιρη ερώτηση πρώτου κύκλου της Βουλαιού Β3' Νότιου Τομέα Αθηνών του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Παλλίας Χρηστίδου προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Ανεπαρκής προετοιμασία του Υπουργείου Παιδείας και καθυστέρηση στην έναρξη των εξ' αποστάσεως μαθημάτων για μαθητές που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Σοφία Ζαχαράκη.

Κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο για δύο λεπτά για να αναπτύξετε την επίκαιρη ερώτηση.

**ΠΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, ενώ εκπνέει ήδη ο Οκτώβριος και τα σχολεία έχουν ξεκινήσει από τις 14 Σεπτεμβρίου, δεν έχουν ξεκινήσει ακόμα τα μαθήματα σύγχρονης εκπαίδευσης για μαθητές οι οποίοι είναι ευπαθείς και οι οποίοι κατόπιν ιατρικής γνωμάτευσης κινδυνεύουν από τον COVID-19 αν δεν κάνουν μάθημα από το σπίτι τους.

Το Υπουργείο είχε κατ' αρχάς αποφασίσει ότι τα μαθήματα για τα παιδιά αυτά θα γίνονταν από αναπληρωτές εκπαιδευτικούς και σε δεύτερο χρόνο, στις 8 Σεπτεμβρίου, ότι θα γίνονταν από οικονομικά ευπαθείς εκπαιδευτικούς που θα είχαν άδεια από το σχολείο τους, ενώ με μεταγενέστερη εγκύκλιο στις 20 Σεπτεμβρίου αποφασίστηκε να επανακαθοριστούν τα κριτήρια χαρακτηρισμού των εκπαιδευτικών ως υγειονομικά ευπαθών.

Παράλληλα δεν έχει υπάρξει κάποια προετοιμασία ή συμμόρφωση του Υπουργείου ως προς την οδηγία που είχε εκδώσει η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα αναφορικά με την τηλεεκπαίδευση και για την οποία είχε θέσει προθεσμία τριών μηνών. Επίσης, δεν έχει υπάρξει κάποια συγκεκριμένη ενημέρωση και για τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό που οι μαθητές ή οι εκπαιδευτικοί θα χρειαζόταν προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στη σύγχρονη εκπαίδευση.

Έχει σημασία να τονιστεί ότι οι συγκεκριμένοι μαθητές είναι ευπαθείς και δεν επέστρεψαν στην τάξη τους την προηγούμενη σχολική χρονιά μετά τη λήξη της καραντίνας. Υπενθυμίζουμε ότι τότε δεν λήφθηκε κανένα μέτρο σύγχρονης εκπαίδευσης για αυτά τα παιδιά, αλλά αρκέστηκαν μετά την καραντίνα στην ασύγχρονη εκπαίδευση.

Τι σημαίνει αυτό; Για να συνεννοούμαστε και να καταλαβαίνουμε και οι άνθρωποι οι οποίοι ενδεχομένως δεν είναι εξοικειωμένοι με αυτή την εκπαιδευτική διαδικασία, σημαίνει ότι οι μαθητές αυτοί το διάστημα μετά την καραντίνα και έως τις διακοπές του καλοκαιριού δεν έκαναν καμμία παράδοση μαθήματος. Παρακολουθούσαν απλά τις ασκήσεις και το εκπαιδευτικό υλικό που δινόταν στους συμμαθητές τους στο σχολείο. Αυτό σημαίνει ότι τα περσινά εκπαιδευτικά κενά έρχονται να προστεθούν στα φετινά και στην καθυστέρηση από 14 Σεπτέμβρη μέχρι και την κανονική έναρξη της σύγχρονης εκπαίδευσης.

Θα θέλαμε, σας παρακαλούμε πάρα πολύ, να μας πείτε πως θεωρείτε ότι θα καλυφθούν αυτά τα εκπαιδευτικά κενά με το δεδομένο ότι κι αυτά τα παιδιά είναι Έλληνες πολίτες, όχι παιδιά ενός κατώτερου Θεού και έχουν και αυτά δικαίωμα στην εκπαίδευση, όπως και οι συμμαθητές τους.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Η κυρία Υπουργός, η κ. Κεραμέως, με το που ξεκίνησαν οι καταλήψεις ανήγγειλε μαθήματα σύγχρονης εκπαίδευσης για τα παιδιά των καταλήψεων ακόμη και το Σάββατο και έστειλε και σχετική εγκύκλιο στα σχολεία. Και τότε που γίνονταν αυτές οι δηλώσεις αλλά και ως τώρα, σύγχρονη εκπαίδευση στα παιδιά που το δικαίωμά τους να έχουν ανάγκη, στα ευπαθή δηλαδή, δεν είχε ξεκινήσει. Δεν είναι λίγο οξύμωρο αυτό; Δεν θεωρείτε ότι δείχνει έλλειψη ευαισθησίας, έλλειψη υπευθυνότητας σε παιδιά που για λόγους υγείας στερούνται την πολύτιμη κοινωνικοποίηση που προσφέρει το σχολείο;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κλείστε, παρακαλώ.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Κλείνω, κύριε Πρόεδρε.

Επίσης, κυρία Υπουργέ, με τα κρούσματα που κοντεύουν πλέον τα χίλια καθημερινά, είναι σαφές ότι αφ' ενός τα ευπαθή παιδιά ενδέχεται να αυξηθούν και ότι η διαδικασία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης για τα ευπαθή ήρθε για να μείνει για πολύ μεγάλο χρονικό διάστημα. Δηλαδή, δεν πρόκειται για μία μικρή διαδικασία.

Κατόπιν αυτών, λοιπόν, ρωτώ, πρώτον, ποιος είναι ο αριθμός των παιδιών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες σε όλη την επικράτεια και πρέπει να παρακολουθήσουν μαθήματα εξ αποστάσεως; Τι ανάγκες, δηλαδή, υπάρχουν σε κάθε βαθμίδα;

Δεύτερον, σε πόσα και σε ποια σχολεία εφαρμόζεται το εν λόγω μέτρο και από πότε; Τρίτον, τι προσφέρθηκε σε αυτά τα παιδιά σε όλη την περίοδο από την έναρξη της σχολικής περιόδου στις 14 Σεπτεμβρίου; Τέταρτον, ποιες είναι οι ανάγκες των

μαθητών σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό και ποιες από αυτές καλύπτει το Υπουργείο Παιδείας; Πέμπτον, ποιες είναι οι ανάγκες των εκπαιδευτικών που μετέχουν στην τηλεεκπαίδευση σε ηλεκτρονικό εξοπλισμό και ποιες από αυτές καλύπτει το Υπουργείο; Έκτον, πόσοι είναι οι εκπαιδευτικοί, μόνιμοι ή αναπληρωτές, που διατέθηκαν για την τηλεεκπαίδευση μαθητών που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες;

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρία συνάδελφε, έχετε δυο λεπτά χρόνο και έχετε φτάσει τα τέσσερα.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ. Είναι σοβαρά τα ζητήματα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Τότε, δεν θα υπήρχε διαδικασία. Θα ήταν ελεύθερη.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Αντιλαμβάνομαι την κούραση όλων μας. Είμαστε τέσσερις μέρες εδώ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Δεν έχει καμμία σχέση το ένα με το άλλο. Η διαδικασία είναι διαδικασία.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Προφανώς και έχει. Η διαδικασία είναι διαδικασία, αλλά γνωρίζω πολύ καλά...

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Έχετε φτάσει τα πέντε λεπτά.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Και αν συνεχίζετε να με διακόπτετε, θα φτάσουμε τα έξι. Σας παρακαλώ, αφήστε με να τελειώσω. Είναι άλλα δυο ερωτήματα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Μου λέτε ότι εγώ σας διέκοψα στο 4:20 για το έβδομο ερώτημα, ενώ έχετε δυο λεπτά.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Τι να σας πω;

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Σας παρακαλώ.

Έβδομον, τι πρόγραμμα μαθήματος θα έχουν καθημερινά αυτά τα παιδιά; Θεωρείτε ότι θα καλύπτει όλο το εύρος των μαθημάτων που θα έκαναν αν ήταν στο σχολείο τους; Οι εκπαιδευτικοί θεωρείτε ότι έχουν επιμορφωθεί για την άσκηση αυτή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης;

Τελευταίο, με ποιο πρόγραμμα πραγματοποιείται η τηλεεκπαίδευση; Μέσω του προγράμματος της «CISCO» της οποίας οι προδιαγραφές ελέγχονται από την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, η οποία έχει δώσει τρίμηνη προθεσμία συμμόρφωσης στο Υπουργείο Παιδείας για να διορθώσει την απώλεια προσωπικών δεδομένων;

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο. Να πάρετε και τη δευτερολογία σας.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Θα το κάνω.

Κύριε Πρόεδρε, να διευκρινίσουμε κάτι, αν δεν είναι σαφές. Η διαδικασία των επικαίρων ερωτήσεων έχει σαφή ερωτήματα. Δεν είχατε κάνει αυτά τα ερωτήματα όταν θέσατε την ερώτηση.

Οι παριστάμενοι εδώ έχετε υπάρξει σε υπουργική αν μη τι άλλο θέση και ξέρετε ότι στη διαδικασία των επικαίρων ερωτήσεων θέτετε συγκεκριμένα ερωτήματα. Δεν είναι αυτό που ρωτήσατε. Εγώ θα απαντήσω, αλλά επί συγκεκριμένου αριθμού.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Κυρία Υπουργέ, να σας πω...

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε. Είναι πάρα πολύ σημαντικό γιατί εδώ κρίνεται το ακριβές των απαντήσεων.

Εμείς εδώ ερχόμαστε με στοιχεία. Αν κάτι εξ αυτών που έχουμε στην απάντηση δεν συμπεριλαμβάνεται στα ερωτήματα, τα οποία σήμερα βάλατε στην ερώτηση, θα επανέλθουμε είτε με γραπτή ερώτηση, αν κάνετε, ή με δεύτερη επίκαιρη.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Απλώς, κυρία Υπουργέ, να σας πω ότι είναι κατανοητό αυτό. Γνωρίζουν όλοι τη διαδικασία. Έτσι είναι οι επίκαιρες ερωτήσεις.

Όπως καταλαβαίνετε όμως εδώ είμαστε όλοι Βουλευτές. Κι εγώ που είμαι Πρόεδρος, είμαι Βουλευτής. Ο καθένας πρέπει να κατανοεί και τον χρόνο και τη διαδικασία και τον τρόπο απάντησης των ερωτημάτων.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):**



των): Θα το δείτε και εκ της παρούσης. Σέβομαι απόλυτα το θέμα του χρόνου και βεβαίως τον χρόνο και των Βουλευτών, αν μη τι άλλο.

Ζούμε σε συνθήκες αντίξοες οι οποίες είναι και μείζονος σημασίας. Το βλέπουμε ούτως ή άλλως. Πρέπει να προσαρμοστούμε σε μία δυναμική κατάσταση η οποία διέπει το σύνολο της δραστηριότητας. Το είδαμε πριν με τις επίκαιρες ερωτήσεις που αφορούσαν στα θέματα υγείας. Καθημερινά στη Βουλή συζητούνται τέτοια ζητήματα. Δεν μπορούσε, λοιπόν, ο χώρος της εκπαίδευσης να μένει ανεπηρέαστος.

Συνειδητή επιλογή από την αρχή του Υπουργείου Παιδείας ήταν να δώσουμε στα παιδιά μας επιλογές, να δώσουμε επιλογές μέσα στην ανατροπή της καθημερινότητάς τους. Δεν ήταν εύκολο να φύγουν από τη διά ζώσης εκπαίδευση. Όποιος έχει μπει έστω και μία ώρα στην τάξη -έχω μπει αρκετές ώρες στην τάξη- ξέρει ότι το να μπορέσεις να διδάξεις είναι ένα μαγικό πράγμα, που δύσκολα μπορεί να υποκατασταθεί από τον υπολογιστή. Και όμως.

Ας δούμε τι πετύχαμε την προηγούμενη περίοδο από το Μάρτιο έως και τον Ιούνιο που ξεκίνησαν σχολείο ξανά και τα παιδιά του δημοτικού. Ξέρετε ότι τότε δεν ήταν υποχρεωτική η εφαρμογή της τηλεεκπαίδευσης. Μπορέσαμε να δημιουργήσουμε ένα σύστημα εκ βάθρων παροχής εξ αποστάσεως εκπαίδευσης με εγγραφή άνω των ενός εκατομμυρίου εκατό χιλιάδων μαθητών και άνω των εκατόν εξήντα χιλιάδων περίπου εκπαιδευτικών μόνιμων και αναπληρωτών, καθώς και ιδιωτικών εκπαιδευτικών στις ψηφιακές πλατφόρμες που αναπτύχθηκαν γι' αυτό. Προσέξτε τα νούμερα.

Εδώ οφείλω να πω ότι συνεργάστηκε και το ΙΤΥΕ-«ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» για τις πλατφόρμες της e-me και της e-class τις οποίες εξέλιξαν. Αυτές που περιγράψατε πριν είναι ασύγχρονες, βέβαια και με την παροχή της δωρεάν πλατφόρμας «CISCO» που αναφέρατε και πριν, έτσι ώστε να μπορεί να παραχθεί στα παιδιά μας αυτό το οποίο δεν μπορούσε να δοθεί, η δια ζώσης εκπαίδευση έστω και με αυτό το μέσο.

Καταγράφεται, λοιπόν, ως μια σημαντική επιτυχία της εκπαιδευτικής κοινότητας και μια απόδειξη αν θέλετε για το πόσα μπορούμε να πετύχουμε εν μέσω της πανδημίας. Και εδώ νομίζω ότι δεν θα σταματήσω ποτέ να λέω ένα μεγάλο ευχαριστώ σε αυτούς που το έκαναν, τους γονείς, τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς που συνέβαλαν σ' αυτό. Αυτή είναι η μεγάλη εικόνα, λοιπόν, της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.

Πάμε τώρα στα επιμέρους. Βάλατε το ζήτημα των ευπαθών ομάδων. Η αλλαγή της εγκυκλίου δεν είναι κάτι στο οποίο συνέτελεσε το Υπουργείο Παιδείας. Εμείς εντάσσουμε μέσα στις πολιτικές μας αυτά τα οποία ορίζονται από την αρμόδια εγκύκλιο που δεν είναι του Υπουργείου. Άρα, έπρεπε να επικαιροποιήσουμε, σε μία περίοδο που είχαμε πάρει ήδη τα πρώτα στοιχεία των εκπαιδευτικών, ποιοι ανήκουν σε ευπαθή ομάδα. Υπολογίστε ότι στην Ελλάδα οι εκπαιδευτικοί μας που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες είναι περίπου δυο χιλιάδες πεντακόσιοι. Και εδώ αφορούν τις δύο βαθμίδες, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια.

Οι ευπαθείς ομάδες -το ξέρετε καλά- κρίνονται από τους εξειδικευμένους επιστήμονες. Είναι αυτοί που αναφέρθηκαν και στην προηγούμενη ερώτηση, τους οποίους ακούμε ευλαβικά όλο αυτό τον καιρό.

Βέβαια, οι εισηγήσεις των ιατρών -και δεν είμαι ειδική να το πω- μπορούν να τροποποιούνται και έτσι φαντάζομαι ότι τροποποιήθηκαν ως προς τον ορισμό των ευπαθών ομάδων.

Αυτό, λοιπόν, επηρέασε το ζήτημα το ότι έπρεπε να ξέρουμε σε ποιους μπορούμε να απευθυνθούμε, έτσι ώστε να μπορέσουν να διδάξουν το παιδάκι, το οποίο βρίσκεται στο σπίτι.

Θα πάρω ένα λεπτό και αμέσως μετά θα μπω στη δευτερολογία, κύριε Πρόεδρε, για να μην καθυστερήσουμε το Σώμα.

Για το ζήτημα της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, γνωρίζετε ότι από τις 7 Σεπτεμβρίου υπάρχει γνωμοδότηση της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία έκρινε ότι η σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση, όπως ψηφίστηκε στο άρθρο 63 του ν.4386, ήταν απολύτως συμβατή με τη βασική αποστολή του κράτους για παροχή εκπαίδευσης και δεν αντίκειται στη νομοθεσία για την προστασία

των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Μάλιστα, η διατήρηση σχέσης μεταξύ εκπαιδευτικού και παιδιού θεωρείται ότι μπορεί να κάνει χρήση όποιου πρόσφορου μέτρου εκείνη τη στιγμή μπορούσε να υπάρχει και αναγκαίο εν μέσω υγειονομικής κρίσης.

Μάλιστα, δόθηκαν και τρεις μήνες, όπως σωστά αναφέρατε, για να μπορέσει να γίνει τυχόν συμμόρφωση σε ζητήματα που έκρινε η Αρχή. Είμαστε μέσα στο τρίμηνο και, μάλιστα, το Υπουργείο από την αρχή της έκδοσης της γνωμοδότησης έχει δρομολογήσει όλες τις διαδικασίες, ώστε να είναι έτοιμο εντός της ταχθείσας ημερομηνίας.

Μάλιστα, η Αρχή -και αυτό θέλω να το πω πριν κλείσω την πρωτολογία- έχει κρίνει σαφώς ότι επιτρέπεται η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στις σχολικές μονάδες πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας κατά τη διάρκεια του τριμήνου, το οποίο -θυμίζω- ότι διατρέχουμε αυτήν τη στιγμή.

Λαμβάνει χώρα η ΕΞΕΑ στα παιδιά τα οποία ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες. Θα σας δώσω, όμως, πιο συγκεκριμένα στοιχεία στη δευτερολογία για να μην σας καθυστερήσω.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Παρακαλώ, κυρία συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΡΑΛΛΙΑ ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ:** Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Για να είμαστε πάρα πολύ συγκεκριμένοι, σαφώς η ερώτησή μου είχε να κάνει με τα παιδιά ευπαθών ομάδων και καλώς κάνατε και μας δώσατε και περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το γενικό πλαίσιο.

Όσον αφορά τα μέτρα για τις ευπαθείς ομάδες για αυτά τα παιδιά, στην Α' Αθήνας, εξ όσων γνωρίζουμε, έχουν φτιαχτεί διαδικτυακά τμήματα, αλλά δεν έχουν λειτουργήσει, δηλαδή μέχρι και την Παρασκευή 23 Οκτωβρίου, δεν έχουν λειτουργήσει. Στην Β' Αθήνας υπάρχουν τριάντα οχτώ παιδιά ηλικίας δημοτικού σχολείου που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες και, επίσης, μέχρι την Παρασκευή δεν έχουν κάνει ούτε μία ώρα διαδικτυακό μάθημα ή άλλο μάθημα. Και σας αναφέρω δύο απλά παραδείγματα.

Ανάλογη είναι η κατάσταση και στην υπόλοιπη χώρα. Είμαστε, δηλαδή, ενάμιση μήνα μετά την έναρξη του σχολικού έτους και ειλικρινά είναι δυνατόν να μην έχει λυθεί ακόμα αυτό το πρόβλημα; Είναι αντίστοιχα δυνατόν να αλλάζετε τα κριτήρια με τα οποία ορίζονται ως ευπαθείς εκπαιδευτικοί μετά την έναρξη του σχολικού έτους; Είναι δυνατόν να μην έχει γίνει κανένας σχεδιασμός -επιτρέψτε μου- καμμία πρόνοια για τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό που οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί των ευπαθών ομάδων θα χρειαστούν, προκειμένου να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στη σύγχρονη εκπαίδευση;

Και, τελικά, δεν έχω καταλάβει και αν θέλετε, στη δευτερολογία σας να μας πείτε, πόσα παιδιά τελικά ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες;

Σας ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Παρακαλώ, κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Μέσα στην ερώτηση βάζετε ως δεδομένο ότι δεν έχει ξεκινήσει η εξ αποστάσεως εκπαίδευση στις ευπαθείς ομάδες. Είναι ένα κρισιμότερο ζήτημα και η αλήθεια είναι ότι για τις διευθύνσεις εκπαίδευσης -για να μιλάμε πάντα ξέρετε με τη γλώσσα του πεδίου- ήταν ένα μεγάλο εγχείρημα, πρώτον, γιατί, όπως είδατε, άλλαξαν τα κριτήρια. Δεν τα άλλαξαν, όμως, οι διευθυντές εκπαίδευσης. Τα άλλαξε, όπως σας είπα, η εγκύκλιος που ήρθε από το Υπουργείο Εσωτερικών. Και έπρεπε, λοιπόν, να επικαιροποιηθεί ο αριθμός.

Άρα, για να μπορέσει να γίνει αυτό το ταίριασμα παιδιών που είναι στην Α' Αθήνας -ήταν μικρός ο αριθμός, όπως το αναφέρατε, μικρός στη Β', αυτές είναι να φανταστείτε οι πολυπληθείς διευθύνσεις, μιλάω καθημερινά με τους διευθυντές εκπαίδευσης, μπορεί να έχουν έξι παιδιά στη δυτική Θεσσαλονίκη, έξι στην ανατολική- έπρεπε, λοιπόν, να γίνει καλύτερη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού.

Όμως, αυτήν τη στιγμή, επειδή είπατε ότι δεν γίνεται, να σας ενημερώσω ότι ήδη τετρακόσιοι ενενήντα ένας μαθητές -και είναι σημαντικός αριθμός σας λέω, γιατί είναι μικρός κατά τόπους- κάνουν εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Και, μάλιστα, προτρέπω και τις διευθύνσεις που μέχρι τώρα δεν μπορούσαν να ξεκινήσουν,



να το συνεχίσουν.

Δεσμεύομαι, μάλιστα, να επανέλθω στη Βουλή και με μελλοντική ερώτηση ίσως και την άλλη εβδομάδα για να δώσουμε επικαιροποιήσεις των αριθμών, γιατί θέλουμε και εμείς αυτά τα κενά, τα οποία τα είδαμε, να καλυφθούν. Ξέρω ότι από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο δεν κατάφεραν όλα τα παιδιά να κάνουν εξ αποστάσεως. Αυτό σημαίνει κενά, κενά τα οποία τα παιδιά θα πρέπει να συμπληρώσουν είτε με μια επίσπευση, που το εξ αποστάσεως σε μικρά τμήματα ξέρετε θα επιταχύνει. Δηλαδή, όταν έχετε στόχους -που έχουμε θέσει στόχους μέσω του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και λέμε ότι η Α' γυμνασίου πρέπει να διδαχθεί φέτος αυτά- αυτοί είναι προτεραιότητες των εκπαιδευτικών. Θα πετύχουν τα παιδιά τους στόχους.

Όμως, είναι κάτι που πρέπει να μας προβληματίζει όλους ότι, πράγματι, για τους μαθητές μας των σχολικών ετών 2019-2020 και του 2020-2021 θα πρέπει να δούμε το ζήτημα της ύλης. Δεν είναι θέμα να κάνουμε μια αντέγκλιση εδώ πέρα αντιπολιτευτικής μορφής ή εγώ να υποστηρίξω το θέμα του Υπουργείου, είναι να βοηθηθούν τα παιδιά.

Θεωρώ, λοιπόν, αναγκαίες τις κινήσεις που κάναμε, πρώτον, με το να μπορέσουμε να στήσουμε αυτά τα διαδικτυακά τμήματα -σας είπα τετρακόσια ενενήντα ένα παιδιά, θα επανέλθω και με το σύνολο την άλλη εβδομάδα να δούμε και την πρόοδο της εφαρμογής- και το γεγονός ότι έχουμε ήδη δώσει ειδικές οδηγίες -σας έχω φέρει και την εγκύκλιο που έβγαλα για το πώς στήνεται ένα μάθημα εξ αποστάσεως-, γιατί δεν είναι απαραίτητο να το ξέρουν όλοι.

Και να πάω και στην επιμόρφωση η οποία είναι πολύ σημαντική. Ήδη από τον Απρίλιο έγιναν μαθήματα με ΜΥΚ, με ειδική πλατφόρμα, από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής και το ΕΑΠ, στο οποίο συμμετείχαν περίπου δέκα χιλιάδες εκπαιδευτικοί.

Όμως, είμαι εδώ για να ανακοινώσω κιόλας το πολύ μεγάλο πρόγραμμα, το οποίο τρέχω από το ΕΣΠΑ και το οποίο θα ξεκινήσει άμεσα, πρόγραμμα δύο εκατομμυρίων ευρώ. Έτρεξε με πολύ γρήγορους ρυθμούς έτσι για όποιον ξέρει το ελληνικό δημόσιο, που αφορά το σύνολο των εκπαιδευτικών, δηλαδή δημόσιο, μόνιμοι και αναπληρωτές. Άρα, φανταστείτε ότι θα καλύψει γύρω στα εκατόν ογδόντα χιλιάδες άτομα μέσω πανεπιστημίου και με τη συνεργασία του ΙΤΥΕ «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ».

Το δημόσιο, δηλαδή, έρχεται να επιμορφώσει το δημόσιο και είναι ένα τεράστιο πρόγραμμα. Θα είναι είκοσι ώρες επιμόρφωσης σημαντικές. Θα τρέξει μέχρι τον Φεβρουάριο το μάξιμουμ. Και αυτό δεν θα αφορά μόνο το να ξέρω τι σημαίνει e-class ή τη σύγχρονη τηλεκατάρτιση, αλλά και το παιδαγωγικό αντικείμενο, το οποίο βλέπουμε διεθνώς ότι απασχολεί τους παιδαγωγούς που πρέπει να κάνουν εξ αποστάσεως.

Αυτό, είναι, λοιπόν, μια σημαντική εξέλιξη μέχρι τώρα για να έχετε και τα στοιχεία των ωρών που έχουν γίνει συνολικά στην εξ αποστάσεως, γιατί στην εξ αποστάσεως μπαίνουν και παιδιά, τα οποία μπορεί να βγαίνουν σε δεκατετραήμερη αποχή από το σχολείο, γιατί μπορεί να είναι στενή επαφή ή το τμήμα τους να σταματάει για δεκατέσσερις μέρες.

Έχουν γίνει διακόσιες τριάντα πέντε χιλιάδες πεντακόσιες δεκάξι τηλεδιασκέψεις. Φανταστείτε ότι αυτές αντιστοιχούν σε τέσσερα εκατομμύρια επτά χιλιάδες περίπου ώρες, άρα, εκατόν πέντε χιλιάδες εκπαιδευτικές ώρες.

Δεν λέω ότι είναι το ιδανικό ούτε καλύπτονται όλες οι ανάγκες. Σας είπα πριν και την παραδοχή πραγμάτων που πρέπει να επισημειώσουμε. Όμως, είναι σημαντικό το ότι ξεκίνησε, είναι σημαντικό ότι ήδη έχουν εξασφαλιστεί, έχουν δοθεί πάνω από είκοσι μία χιλιάδες πεντακόσιες συσκευές tablet και σχεδόν τριετήμισι χιλιάδες laptop και notebook -αυτά φανταστείτε ότι είναι περίπου στα 5 εκατομμύρια- και έχει δρομολογηθεί η παραλαβή ακόμα σαράντα οχτώ χιλιάδων συσκευών μέσω διαγωνισμού. Πάλι αυτό είναι με χρήματα ευρωπαϊκά, με ΕΣΠΑ.

Άρα, για πρώτη φορά στην ιστορία της ελληνικής εκπαίδευσης, έχουμε ένα σύστημα το οποίο προσπαθούμε να λειτουργήσει ολιστικά, ναι, με δυσκολίες, με παθογένειες, με προβλήματα, αλλά μέσα από αυτά έρχεται η διόρθωση και η θεραπεία αυτών.

Και εδώ πρέπει να πω ότι επειδή κάθε αρχή και δύσκολη, ερχόμαστε να στηρίξουμε τον Έλληνα εκπαιδευτικό και με την επι-

μόρφωση και όποια σχολεία δηλώνουν την αδυναμία των παιδιών τους να έχουν tablet, τουλάχιστον να μπορεί να παρέχει σε αυτό το παιδί το σχολείο το tablet του και να το επιστρέφει μετά για να μπορεί να συνεχίσει και το επόμενο παιδί.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης):** Συνεχίζουμε με τη δεύτερη με αριθμό 68/16-10-2020 επίκαιρη ερώτηση δεύτερου κύκλου του Βουλευτή Πρεβέζης του Συνασπισμού Ριζοσπαστικής Αριστεράς κ. Κωνσταντίνου Μπάρκα προς την Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων, με θέμα: «Σε αναστάτωση και προβληματισμό η εκπαιδευτική κοινότητα και οι γονείς με τις συνθήκες λειτουργίας της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στον Νομό Πρέβεζας».

Θα απαντήσει η Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Σοφία Ζαχαράκη.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Κυρία Υπουργέ, με την ερώτησή μου αυτή θέλω να σας μεταφέρω την κραυγή αγωνίας και τον έντονο προβληματισμό της εκπαιδευτικής κοινότητας, των γονέων, των μαθητών του Νομού της Πρέβεζας, της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης για μια σειρά προβλημάτων και παραλείψεων, οι οποίες προφανώς προκύπτουν από την Κυβέρνηση, από το κυβερνητικό έργο και αφορούν συγκεκριμένα ζητήματα, τα οποία αναφέρω στην ερώτησή μου και επιτρέψτε μου να τα αναπτύξω.

Όσον αφορά τον Δήμο Πάργας, κυρία Υπουργέ, υπάρχει σοβαρότατο πρόβλημα. Εκεί, από τον Μάρτιο έχουμε έναν σεισμό. Το γυμνάσιο και το λύκειο του Καναλακίου του Δήμου Πάργας βρίσκονται υπό κατασκευή ακόμα. Τα σχολεία έχουν ανοίξει. Οι μαθητές, όμως, δεν έχουν αίθουσες να πάνε, γιατί ο εργολάβος, ο οποίος έχει αναλάβει το έργο ακόμα να παραδώσει τα σχολεία στη μαθητική κοινότητα και στους εκπαιδευτικούς.

Αυτό έχει δημιουργήσει το εξής ζήτημα: Οι μαθητές του γυμνασίου και του λυκείου πηγαίνουν και κάνουν μαθήματα στο δημοτικό και στο τεχνικό λύκειο της περιοχής. Όπως καταλαβαίνετε, καθαρίστριες δεν υπάρχουν για να μπορούν να καθαρίζουν τον χώρο, έτσι ώστε να εναλλάσσονται οι μαθητές. Δεν έχουν γίνει προσλήψεις καθαριστριών. Και αυτοί οι μαθητές πέραν του φόβου που έχει προκύψει από τη στατικότητα του ήδη υπάρχοντος σχολείου αναγκάζονται και κάνουν μαθήματα σε χώρους, όπου πηγαίνουν μαθητές του δημοτικού και του γυμνασίου κατά αντιστοιχία και του τεχνικού λυκείου και του λυκείου στο Καναλάκι.

Σας έχω καταθέσει, κυρία Υπουργέ, από τον Μάιο και ένα υπόμνημα, το οποίο λέει το εξής: Οι μαθητές, οι οποίοι έχουν υποστεί αυτή τη βαρβαρότητα -του σεισμού εννοώ- δεν έχουν σπίτια. Πολλές οικογένειες των ανθρώπων αυτών δεν έχουν σπίτια. Έχουν καταστραφεί τα σπίτια τους. Και δεν έχουν και σχολεία να πάνε. Σας έχω ζητήσει να ενταχθούν σε ένα ειδικό ποσοστό παιδιών που περνάνε στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Το έχετε κάνει στα Χανιά. Θα επανέλθω στη δευτερολογία μου. Το έχετε κάνει για άλλες περιπτώσεις. Σας ζητάμε να το κάνετε και τις περιοχές τις δικές μας, για παιδιά τα οποία έχουν την ανάγκη αυτή.

Το ερώτημα μου λοιπόν είναι το εξής: Ποιες είναι οι ενέργειες στις οποίες προτίθεται το Υπουργείο να προβεί, ώστε να λυθούν τα προβλήματα που παρουσιάζονται στον Νομό της Πρέβεζας και αφορούν τον χώρο της εκπαίδευσης;

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινίδης):** Ευχαριστούμε.

Κυρία Υπουργέ, έχετε τον λόγο.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Σημειώνω, αυτό το οποίο λέτε για την ειδική μοριοδότηση. Θα το μεταφέρω στην Υπουργό, καθώς έχω τα ζητήματα της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας και όχι την ειδική μοριοδότηση για τις πανελλαδικές. Το λέω αυτό για να είμαι ακριβής. Διότι θα θέλατε μία απάντηση. Άρα, εγώ δεν θα μπορούσα να δεσμευτώ για κάτι. Και πάλι, δεν θα μπορούσα, γιατί δεν είμαστε σε αυτή τη χρονική στιγμή που θα μπορούσε να πει κάποιος για αυτό.

Κάθε φορά κάνω αυτή την εισαγωγή, γιατί νιώθω ότι βιώνουμε όλη αυτήν την περίοδο με όλες αυτές τις πρωτόγνωρες κρίσεις. Και στην περιοχή ήρθε να προστεθεί και αυτό το φυσικό φαινόμενο, το οποίο αναφέρετε και το οποίο συνέβη και μέσα στην περιόδο του lockdown, της περιόδου που όλοι μείναμε σπίτι.

Συγχρόνως, όμως επειδή οι στιγμές αναδεικνύουν και το μέτρο της ευθύνης, οφείλω να διορθώσω εντυπώσεις που αφήνει ίσως η ερώτησή σας και να θέσω τα στοιχεία προς αξιολόγηση, αν μη τι άλλο αυτών που μας ακούν.

Το κτηριακό ζήτημα και εμείς το παρακολουθούμε κάθε φορά με ενδιαφέρον, γιατί στα σχολεία αυτά έχουμε τους εκπαιδευτικούς μας και τα παιδιά μας. Και ξέρετε ότι το ζήτημα αυτό δεν είναι αρμοδιότητα του Υπουργείου Παιδείας, όμως συνεργαζόμαστε, γιατί έχουμε ένα κοινό πρόσωπο απέναντι στα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς. Παίρνουμε κι εμείς συνεχή ενημέρωση, για το τι γίνεται εκεί και πιέζουμε χρονικά.

Να δούμε λίγο τι συνέβη στην περίπτωση της αποκατάστασης των σχολικών κτηρίων του Καναλακίου. Πράγματι, στις 21 Μαρτίου έλαβε χώρα η σεισμική δόνηση στην περιοχή, τη στιγμή που ζούσαμε όλη την πρώτη φάση αντιμετώπισης της πανδημίας. Προκλήθηκαν ζημιές στο 1<sup>ο</sup> Δημοτικό του Καναλακίου, στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο του Καναλακίου και στο ΕΠΑΛ.

Αναφέρω τα ακόλουθα, για να ξέρει και ο κόσμος τη ροή των γεγονότων: Μετέβη κλιμάκιο στην περιοχή. Ξεκίνησε ο διαγωνισμός για την ανάθεση του έργου της επισκευής. Τον Ιούνιο ο διαγωνισμός είχε αναδείξει ανάδοχο, πλην όμως, μέρες μετά, τον Ιούλιο, η ανάδοχος εταιρεία δήλωσε κώλυμα με αποτέλεσμα να υπαναχωρήσει και το έργο να αναλάβει ως ανάδοχος η επόμενη κατά σειρά εταιρεία.

Αυτό δημιουργήσε αναγκαστικά μια καθυστέρηση με τη σύμβαση έργου να υπογράφεται τελικά από τον νέο ανάδοχο κατά το μήνα Αύγουστο.

Παρά την καθυστέρηση αυτή με υπαιτιότητα της αρχικής ανάδοχου εταιρείας, αλλά και με αυτονόητες δυσκολίες που ούτως ή άλλως προκαλεί η πανδημία, η ανάδοχος εταιρεία ξεκίνησε και ολοκλήρωσε το κομμάτι του δημοτικού και του ΕΠΑΛ -για να συζητήσουμε και το τι έχει ολοκληρωθεί μέχρι τώρα- και εκκρεμεί η αποκατάσταση των ζημιών στο γυμνάσιο και στο λύκειο.

Οι ζημιές που προκλήθηκαν στον σεισμό -γιατί έχω πάρει ακριβή μελέτη και αποτύπωση αυτών- είναι σίγουρα μεγαλύτερες και τουλάχιστον, κατά παραδοχή και των ιδίων, μεγαλύτερος ο χρόνος αποκατάστασης.

Μέχρι τότε και με την πρόταση του διευθυντή εκπαίδευσης του Δήμου Πάργας -μάλιστα, είμαστε και σε συνεχή επαφή με τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας με ένα συνεχές καθημερινό ενδιαφέρον των ιδίων για τη λύση- οι μεν μαθητές του γυμνασίου κάνουν μάθημα στο κτήριο, το οποίο έχει αποκατασταθεί, στο δημοτικό, όπως αναφέρατε και οι άλλοι στο κτήριο του ΕΠΑΛ. Ήταν η βέλτιστη δυνατή λύση -για να μιλάμε κάθε φορά με όρους ρεαλισμού- δεδομένης της συγκυρίας για να μην χαθούν διδακτικές ώρες. Συζητήσαμε πριν ότι ήδη έχουμε αρκετές χαμένες ώρες με την προηγούμενη περίοδο.

Η λύση είναι προσωρινή μέχρι την ολική αποκατάσταση του κτηρίου του γυμνασίου και του λυκείου για την οποία -επαναλαμβάνω- υπάρχει διαβεβαίωση από μεριάς του αναδόχου -είχαμε και σήμερα επικοινωνία ξανά με την ΚΤΥΠ- ότι θα ολοκληρωθεί άμεσα. Αυτή ήταν η παραδοχή τους.

Πραγματικά και από εδώ, δεν νομίζω ότι μπορώ να κάνω οτιδήποτε άλλο, παρά να παροτρύνω και την εταιρεία, αυτή τη δέσμευση περί της αμέσως υλοποίησης να γίνει πράξη, ώστε τα παιδιά μας να μην πηγαίνουν το απόγευμα. Δημιουργεί ένα μεγάλο πρόβλημα στον οικογενειακό προγραμματισμό. Οποιαδήποτε όμως άλλη λύση αυτήν τη στιγμή φαινόταν -και φαίνεται, έχουν εξαντλήσει την προσπάθεια και τα στελέχη εκπαίδευσης εκεί- ότι δεν θα ήταν εφικτή. Άρα, πάμε στο αμέσως επόμενο σενάριο, το οποίο μπορούσε να διευκολύνει τη διδακτική διαδικασία.

Αναφέρατε και κάτι μέσα στην ερώτηση που θέλω να το πω στην πρωτολογία για τη μεταφορά των μαθητών ότι γίνεται ιδίως εξόδοις και με ίδια μέσα. Αυτό δεν είναι ακριβές. Αυτό που αναφέρει η Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης Ηπείρου είναι ότι

τη μεταφορά τους έχει αναλάβει το αρμόδιο τμήμα της Περιφέρειας Ηπείρου, έχοντας τροποποιήσει τις συμβάσεις και τα δρομολόγια των μεταφορικών μέσων. Μάλιστα, υπάρχει και συνεδρίαση της οικονομικής επιτροπής στις 29 Σεπτεμβρίου 2020 -το λέω και προς ενημέρωση του Σώματος- για το ότι η μεταφορά γίνεται κανονικά από την περιφέρεια και όχι ιδίως εξόδοις ή με ίδια μέσα, όπως μπορεί να αναφέρεται ή να υπάρχει αυτή εντύπωση.

Σταματώ εδώ, για να μην καθυστερήσω τη διαδικασία.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαριστώ.

Κύριε συνάδελφε, έχετε τον λόγο.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, συγκρατώ την πρώτη τοποθέτηση που κάνατε στο πρώτο ζήτημα, όσον αφορά το ειδικό ποσοστό. Χαίρομαι που θα το αναφέρετε στην Υπουργό, γιατί η Υπουργός απαξιοί τις ερωτήσεις των Βουλευτών και δεν έχει απαντήσει ακόμη. Χαίρομαι, όμως που εσείς θα είστε η μεταφορέας της ερώτησης για την ένταξη σε ειδικό ποσοστό των μαθητών της πληγείσας περιοχής του Δήμου Πάργας. Να το ακούσουν αυτό τα παιδιά, οι μαθητές, οι οποίοι τώρα μας παρακολουθούν, κυρία Υπουργέ, από το live που κάνουμε στα social media.

Δεύτερον, αντιλαμβάνομαι ότι δεν είστε μηχανικός και ότι είστε σε δύσκολη θέση. Θα αναγκαστώ όμως να σας αναφέρω δημοσιεύματα, χθεσινά, των τοπικών site, τα οποία, κυρία Υπουργέ, αναφέρουν ότι καθυστερεί η αποκατάσταση των σεισμοπλήκτων στο Καναλάκι. Λέει μέσα ότι το λύκειο εδώ και επτά μήνες βρίσκεται υπό κατασκευή. Βεβαίως, έγιναν έτσι τα πράγματα, όπως λέτε.

Η σύμβαση, την οποία όμως έχει υπογράψει η εταιρεία είχε την υποχρέωση, κυρία Υπουργέ, να παραδώσει τα σχολεία τέλος Σεπτεμβρίου. Και μονίμως παίρνουν παρατάσεις με τη λογική ότι βρίσκουμε συνεχώς περισσότερα προβλήματα στα σχολικά κτήρια.

Λέει, τώρα, το δημοσίευμα ότι ο διαγωνισμός αφορά 125.000 ευρώ συν τον ΦΠΑ κ.λπ.. Αυτό δεν έχουν καμμία σημασία. Λέει όμως τώρα ότι από τέλος Οκτωβρίου που ήταν η ημερομηνία παράδοσης πάμε στις αρχές του νέου μήνα. Και θα δούμε.

Ξέρετε ποιο είναι το πρόβλημα, κυρία Υπουργέ, στη διαπίστωση που κάνετε ότι οι μαθητές πηγαίνουν στο δημοτικό και στο τεχνικό λύκειο και κάνουν μαθήματα; Πρώτον, δεν έχετε κάνει προσλήψεις καθαριστριών. Αναγκάζονται οι δάσκαλοι και οι καθηγητές να καθαρίζουν τους σχολικούς χώρους -μην κουνάτε το κεφάλι, κύριε, πίσω από την Υπουργό- ακριβώς για να μπορούν να εναλλάσσονται μαθητές.

Πείτε μου ποια είναι τα πρωτόκολλα. Εδώ, έχω το χαρτί από την ΚΕΔΕ που αφορά τη διαδικασία καθαρισμού, κυρία Υπουργέ, από τις 31 Αυγούστου 2020 που λέει πώς πρέπει να γίνονται οι απολυμάνσεις των σχολικών κτηρίων. Ισχύει ότι δεν γίνονται σύμφωνα με τα πρωτόκολλα;

Δεύτερον, θέλω ημερομηνία, κυρία Υπουργέ. Θέλω να μου πείτε, ποια ημερομηνία θα παραδοθεί το κτήριο. Διότι αν πάτε στο σχολικό κτήριο -μην αναγκαστώ να καταθέσω φωτογραφίες- μπάζα υπάρχουν απ' έξω. Οι μαθητές έχουν υποστεί τη βάσανο του σεισμού στην καντίνα. Σπίτια δεν έχουν. Ζητάνε ειδικό ποσοστό. Τουλάχιστον, τώρα που ξεκινάει το σχολείο, τα παιδιά της Γ' λυκείου που μπαίνουν στη διαδικασία των πανελλαδικών εξετάσεων πότε θα κάνουν μαθήματα; Πότε θα βρουν τη σχολική τους ησυχία, έτσι ώστε να μπορέσουν να μπουν με ζέση στον στόχο που έχουν για την επιτυχία τους στις πανελλαδικές εξετάσεις;

Κυρία Υπουργέ, αυτό για τη μεταφορά μαθητών μη το λέτε δημόσια στη Βουλή. Διότι υπάρχουν καταγγελίες γονέων, οι οποίες λένε ότι η περιφέρεια βεβαίως, μπορεί να έχει αναλάβει τη χρηματοδότηση της μεταφοράς μαθητών. Το ζήτημα είναι ότι δεν πληρώνονται τα μέσα μεταφοράς, ταξί ή λεωφορεία, τα οποία μεταφέρουν μαθητές. Και αναγκάζονται οι γονείς να δίνουν το κόμιστρο στους ταξιτζήδες ή στους άλλους να μεταφέρουν τους μαθητές, ακριβώς, κυρία Υπουργέ, γιατί δεν έχουν αποδοθεί τα χρήματα που θα πρέπει να αποδώσει το Υπουργείο Εσωτερικών στην περιφέρεια.

Ολοκληρώνω με το εξής. Δεν άκουσα τίποτα για το ζήτημα της

υπερπληθώρας μαθητών στα σχολεία του Δήμου Πρέβεζας. Σας ξαναλέω ότι η Ένωση Συλλόγων Γονέων και Κηδεμόνων Μαθητών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης σας έχουν αποστείλει υπόμνημα, κυρία Υπουργέ, για τη μαζικότητα των μαθητών σε λιγότερο από τριάντα πέντε τετραγωνικά μέτρα σχολικές αίθουσες, πράγμα που αντίκειται στις εντολές των ειδικών όσον αφορά τους μαθητές που πρέπει να υπάρχουν σε κάθε αίθουσα.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσεάς Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαριστούμε.

Τον λόγο έχει η κυρία Υπουργός.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Μπάγκα, όταν μιλάμε πάντα προσπαθώ να απαντώ με τα δεδομένα τα οποία έχω μπροστά μου και ποτέ δεν θα ακούσετε -τουλάχιστον θα προσπαθήσω- να λέω πράγματα που είτε εκφεύγουν των δικών μου αρμοδιοτήτων, είτε εκφεύγουν των γνώσεών μου.

Αρα, οφείλω να πω ότι μετά από ιδιαίτερο ενδιαφέρον και συνεχή επίβλεψη -έχετε κάνει αυτή τη δουλειά, έχετε υπάρξει σε Υπουργείο και ξέρετε πάρα πολύ καλά τι σημαίνει αυτό- παρακολουθούμε φορείς οι οποίοι βρίσκονται σε άλλο Υπουργείο και έχουμε υπηρεσίες οι οποίες έχουν συναρμοδιότητες με Υπουργεία. Κι όμως από το ίδιο το Υπουργείο Υποδομών και την ίδια την ΚΤΥΠ η παραίτηση, αν μη τι άλλο, είναι να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό το έργο.

Θα συμφωνήσετε, όμως, μαζί μου ότι, αν οι αιτιάσεις, αν τέλος πάντων η αιτιολογία είναι ότι βρίσκονται ζητήματα, τα παιδιά μας πρέπει να γυρίσουν σε ασφαλές κτήριο. Δεν θέλουμε να πάμε κάπου που θα υπάρχει οποιαδήποτε επισφάλεια. Και αν μη τι άλλο ως τοπικός Βουλευτής είμαι σίγουρη ότι σας ενδιαφέρει αυτό πάρα πολύ.

Θέλω, λοιπόν, τα παιδιά να γυρίσουν σε ένα ασφαλές κτήριο και θέλω να γυρίσουν το συντομότερο δυνατό, χωρίς να υπάρχει οποιοσδήποτε φόβος και ανασφάλεια στους γονείς και τους κηδεμόνες και βεβαίως στα ίδια τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς μας οι οποίοι βρίσκονται σε αυτούς τους χώρους. Περιμένω λοιπόν το συντομότερο δυνατό να λήξει η δουλειά. Όμως, όχι να λήξει όπως-όπως, αλλά να λήξει με τους καλύτερους όρους για την ασφάλεια των παιδιών.

Να μιλήσουμε λίγο για το ζήτημα το οποίο θέσατε για την πρώτη τάξη του 2<sup>ου</sup> και 3<sup>ου</sup> Γυμνασίου Πρεβέζης, γιατί αυτό ήταν το σημείο αν δεν κάνω λάθος. Θέλω να αναφέρω λίγο τον αριθμό, γιατί οι αριθμοί νομίζω έχουν μεγάλη σημασία.

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Είναι ενδεικτικό το παράδειγμα αυτό.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Το λέω έτσι για να δούμε. Λοιπόν, η πρώτη τάξη δεν έχει ογδόντα έναν, έχει εβδομήντα εννέα μαθητές. Λέτε ότι η τάξη είναι τριάντα πέντε τετραγωνικά. Όμως, από τα χαρτιά της Διεύθυνσης Εκπαίδευσης -δεν έχω πάει για να μετρήσω ακριβώς, αλλά να σας πω πως έχω πάει σε πάρα πολλές σχολικές μονάδες, στη συνέχεια άλλης ερώτησης, αλλά...

**ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΠΑΡΚΑΣ:** Να έρθετε.

**ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ (Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων):** Με μεγάλη χαρά.

Όμως, καμμία αίθουσα δεν έχει επιφάνεια μικρότερη των τριάντα έξι τετραγωνικών. Ομιλώ δε ότι οι παραινεσίες ή οι κατευθύνσεις της ειδικής υποεπιτροπής για τα σχολεία δεν αναφέρουν κάποια αναλογία μεταξύ παιδιών και της σχολικής αιθούσης, αλλά λένε ότι γυρίζουν όλα τα παιδιά με την υπάρχουσα αναλογία και φοράμε όλοι μάσκα.

Εδώ πρέπει και πάλι να πω ένα τεράστιο «μπράβο» στα παιδιά μας διότι από την ηλικία των τεσσάρων μέχρι την ηλικία των δεκαεπτά είναι αυτά που μας έχουν «βάλει τη μάσκα», για να μην πω ότι μας έχουν βάλει τα γυαλιά, φορώντας τη μάσκα και τηρώντας τα μέτρα ευλαβικά. Και οι εκπαιδευτικοί τους συνδράμουν τα μάλα ως προς αυτό, παίρνοντας μάλιστα ιδιότητες ή αρμοδιότητες που εκφεύγουν και των εκπαιδευτικών τους καθηκόντων.

Πάμε, λοιπόν, στο αποτέλεσμα που έχουμε αυτή τη στιγμή στην Περιφερειακή Ενότητα Πρεβέζης. Ευτυχώς, και πραγματικά το λέω με μεγάλη ικανοποίηση, μιλάμε για μηδέν κρούσματα, μιλάμε για μηδέν κρούσμα σε σχολική μονάδα και για κανένα τμήμα το οποίο έχει κλείσει. Μάλιστα, σε περιπτώσεις στις οποίες μπορεί και ανά την Ελλάδα κάποια τμήματα να έχουν κλείσει, παύεται αυτό που είπαμε πριν με τις αρχικές λειτουργίες, εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Επαναλαμβάνω για τα σχολεία της Πρεβέζης τα στοιχεία είναι ενδεικτικά. Ούτε ένα τμήμα δεν έχει κλείσει σήμερα λόγω του ιού. Τι βλέπουμε κιόλας, και μάλιστα αυτό το βλέπουμε και ευρωπαϊκά; Ότι τα σχολεία μας είναι εν μέσω πανδημίας όχι μόνο ένα ασφαλές και λειτουργικό περιβάλλον, μα και μια νησίδα που ασπίδα υγείας μέσα σε έναν ωκεανό υγειονομικής απειλής. Τουλάχιστον, έτσι όπως βλέπουμε την υπόλοιπη κοινωνία και μάλιστα με την έξαρση του δεύτερου κύματος το οποίο βλέπουμε παγκοσμίως.

Δεν θέλω να καλλιεργώ αβάσιμους φόβους. Με ενδιαφέρει να δίνω τα στοιχεία. Και τα στοιχεία αυτήν τη στιγμή λένε ότι με την αυστηρή τήρηση μέτρων και με την ύπαρξη προσωπικού καθαρισμού, τουλάχιστον στην πρόσφατη τηλεδιάσκεψη που είχα και με τους διευθυντές εκπαίδευσης πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας Πρεβέζης, δεν αναφέρθηκε κάποιο ζήτημα.

Αν χρειάζεται να συζητήσουμε κάτι με τον δήμο να το κάνουμε με μεγάλη χαρά και αν χρειάζεστε κάτι που πρέπει να κάνει ο δήμος για να ενισχύσει ίσως με ολιγόμηνες συμβάσεις για πρόσληψη προσωπικού -δεν μου έχει αναφερθεί ως ζήτημα, το επαναλαμβάνω- υπάρχουν τα νομοθετικά εργαλεία και με την πρόσφατη διάταξη το Εσωτερικών να το κάνει. Όμως, μέχρι τώρα οφείλω να καταθέσω ότι δεν έχω λάβει κάποια αναφορά προβληματισμού ή ανησυχίας για το θέμα του προσωπικού καθαρισμού. Είμαι εδώ για να το συζητήσουμε.

Γιατί με ενδιαφέρει το τι συμβαίνει στην περιοχή σας; Με ενδιαφέρει στη λογική και της λογοδοσίας για το τι έχουμε κάνει μέχρι τώρα. Να προσπαθήσω να δώσω και τα στοιχεία των ανθρώπων που έχουν διοριστεί για πρώτη φορά και στην Πρέβεζα. Ξέρετε ότι προσλάβουμε τεσσαρεσισήμισι χιλιάδες άτομα με την ειδική αγωγή. Αυτό είναι κάτι το οποίο είχε ξεκινήσει η δική σας κυβέρνηση. Κάποιοι έλεγαν ότι δεν θα το ολοκληρώσουμε. Το κάναμε παρά τις Κασσάνδρες που έλεγαν ότι δεν υπάρχουν χρήματα και δεν υπάρχει πολιτική βούληση. Τελείωσε, λοιπόν. Και πράγματι αυτήν τη στιγμή υπάρχουν δεκαπέντε άτομα τα οποία διορίστηκαν στην Περιφερειακή Ενότητα Πρεβέζης.

Ευελπιστούμε ότι και οι πέντε χιλιάδες διακόσιοι πενήντα, στην επόμενη φάση γενικής εκπαίδευσης, θα μας δώσουν μόνιμο προσωπικό και στην περιοχή. Διότι πράγματι η εξάρτηση από τους αναπληρωτές, εκτός του ότι δημιουργεί στους ίδιους μια μεγάλη δυσκολία να αλλάζουν περιοχή κάθε χρόνο, είναι πολύ σημαντική και για τη σταθερότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Και πραγματικά τα σημειώνω. Για τα στοιχεία και για τα αρχεία σας να σας πω πως έχουμε ήδη προσλάβει σαράντα εννέα χιλιάδες αναπληρωτές. Πρόκειται για έναν αριθμό ρεκόρ.

Πάμε να δούμε τι είχαμε προσλάβει το 2018, ως έτος αναφοράς, και το 2019 και τι έχουμε φέτος. Έχουμε, λοιπόν, στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση το 2018-2019 σαράντα επτά αναπληρωτές. Πέρσι χρειαστήκαμε εξήντα. Τώρα εβδομήντα πέντε. Και αν χρειαστεί και αν υπάρχουν κενά θα μπορέσουμε να κάνουμε ό,τι χρειάζεται έτσι ώστε να καλυφθούν οι ανάγκες. Πάμε στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Το 2018 είχαμε προσλάβει πενήντα αναπληρωτές, το 2019 εξήντα έναν και φέτος ογδόντα επτά.

Γιατί δίνω όλα αυτά τα στοιχεία; Τα δίνω γιατί σε μια περίοδο δυσκολίας το Υπουργείο Παιδείας, κάνοντας έναν προγραμματισμό έγκαιρα, νωρίτερα από ποτέ, στις 24 Αυγούστου, προσέλαβε αναπληρωτές. Και μάλιστα δεν τους είπε: «Πήγαινε στη διεύθυνση εκπαίδευσης να ταλαιπωρηθείς», αλλά τους είπε: «Πήγαινε στο σχολείο» για να διευκολύνουμε τη διαδικασία. Αυτά δεν αμφισβητούνται. Πήγαν στα σχολεία κατευθείαν.

Και για τις ανάγκες οι οποίες προκλήθηκαν ήρθε και η Υπουργός στη Βουλή και ψήφισε η Βουλή 331 εκατομμύρια επιπλέον πιστώσεις για να καλύψουμε τις ανάγκες COVID-19 και για να διευρύνουμε το ολοήμερο για πρώτη φορά χωρίς προϋποθέσεις.



Τα καταθέτω όλα αυτά στα Πρακτικά.

(Στο σημείο αυτό η Υφυπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Σοφία Ζαχαράκη καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

Έχουμε σίγουρα μεγάλο δρόμο μπροστά μας, αλλά θα το κά-  
νουμε με συνέπεια και σεβασμό στα χρήματα των Ελλήνων πολι-  
τών.

Ευχαριστώ πολύ.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Ευχαρι-

στούμε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των  
επικαίρων ερωτήσεων.

Δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

**ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:** Μάλιστα, μάλιστα.

**ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος):** Με τη συ-  
ναίνεση του Σώματος και ώρα 19.43' λύεται η συνεδρίαση για  
την προσεχή Πέμπτη 29 Οκτωβρίου 2020 και ώρα 10.00', με αν-  
τικείμενο εργασιών του Σώματος σύμφωνα με την ημερήσια διά-  
ταξη που έχει διανεμηθεί.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ